

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Західноукраїнський національний університет
Освітня програма	32944 Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	101 Екологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Західноукраїнський національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32944
Назва ОП	Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Портухай Оксана Іванівна, Тесьолкіна Тетяна Сергіївна, Шелест Зоя Михайлівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	29.03.2023 р. – 31.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.wunu.edu.ua/opp/licenzuvannya_acredutatsia/acr_1br/2023/ebons/Vidomosti_pro_samootsiniuvannia_EBONS.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.wunu.edu.ua/opp/licenzuvannya_acredutatsia/acr_1br/2023/ebons/Prohrama_vizytu_EBONS.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" першого (бакалаврського) рівня відповідає місії і стратегії розвитку Західноукраїнського національного університету. Освітня діяльність по її реалізації проходить у тісній співпраці з роботодавцями та іншими зацікавленими сторонами. Зміст ОП має чітко означені особливості, які відповідають регіональним потребам у фахівцях екологічного спрямування. Вимоги до вступу не містять дискримінаційних положень. Здобувачі активно залучаються до наукових досліджень. Викладання базується на набутому виробничому і міжнародному досвіді. В ЗВО створене безпечне і комфортне освітнє середовище. ОП відкрита для зауважень і пропозицій. Однак, освітньо-професійна програма "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" не відповідає всім критеріям якості через наявні недоліки системного характеру, які стали підставою для оцінки «Е» за Критерієм 2. При удосконаленні освітньої програми особливу увагу слід приділити дотриманню вимог Стандарту вищої освіти зі спеціальності 101 «Екологія» першого (бакалаврського) рівня та релевантному опису змісту навчання у межах освітніх компонентів.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Освітня програма "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" має чітко означені особливості, враховує регіональний контекст, реалізується і розвивається у тісній співпраці з роботодавцями. 2. Ефективною формою розвитку соціальних (soft skills) і професійних навичок здобувачів є тренінги, які проводяться по завершенню викладання дисципліни. 3. Проводиться системне матеріальне стимулювання професійного і наукового розвитку викладачів та їх кар'єрного зростання, матеріальне заохочення гарантів освітніх програм. 4. Створені комфортні і безпечні умови для навчання та проживання здобувачів, креативне освітнє середовище в бібліотеці, навчальних аудиторіях та приміщеннях Західноукраїнського національного університету. 5. Якісно організована практична підготовка в умовах виробництва є позитивною практикою у реалізації впровадження елементів дуальної освіти. 6. У закладі вищої освіти функціонує ефективна, основана на міжнародній співпраці, система психологічної допомоги учасникам освітнього процесу, яка забезпечує своєчасне реагування на виклики сьогодення та підтримку психологічного здоров'я. 7. Різноманітні форми виховної та культурно-масової роботи, які реалізуються в ЗУНУ, забезпечують формування якісного освітнього середовища, сприяють розвитку творчих здібностей, волонтерству та патріотичному вихованню здобувачів. 8. Позитивною практикою є системне використання для моніторингу якості як освітнього процесу в цілому, так і конкретно ОП "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища", опитувань, які стосуються різних аспектів реалізації освітніх програм.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Слабкою стороною ОП є недостатній аналіз досвіду реалізації українських та іноземних ОП у царині її змістового наповнення. Групі забезпечення рекомендується при черговому перегляді ОП більш ретельно проаналізувати та використати досвід аналогічних ОП. 2. Зміст та структура ОП містять ряд суттєвих недоліків. ОП характеризується недостатньою відповідністю предметній області, яка визначена в Стандарті ВО зі спеціальності, щодо теоретичного змісту та забезпечення розвитку навичок користування інструментами та обладнанням. При визначенні змісту ОК порушені закладені у СВО зв'язки між ПРН і компетентностями. ОК, визначені матрицею відповідності в ОП, недостатньо демонструють реалістичність досягнення ПРОз і ПРОб. Гаранту та групі забезпечення протягом року необхідно посилити природничу складову підготовки, включити у НП лабораторні роботи, переглянути зв'язки між ОК та дескрипторами ОП з урахуванням вимог СВО. 3. Слабкими сторонами змісту і структури ОП є наявність дублювання тематики в робочих програмах різних ОК, помилки в силабусах, невідповідність між ПРН і компетентностями, наведеними в РП, та дескрипторами, визначеними в матрицях відповідності ОП. ЕГ рекомендує НПП до початку 2023/24 н.р. виключити дублювання і невідповідності у РП і силабусах. Додатково рекомендується керівництву навчально-наукового центру моніторингу якості освіти та методичної роботи до кінця поточного навчального року організувати проведення методичних тренінгів, направлених на підвищення культури якості інформаційних матеріалів. Гаранту ОП до початку 2023/24 н.р. провести внутрішній аудит якості інформації щодо цілей, ПР, змісту навчання в межах ОК. 4. Слабкою стороною є відсутність практики застосування неформальної освіти при реалізації ОП. ЕГ рекомендує НПП, які забезпечують викладання, розглянути можливість використання результатів неформальної освіти, створити пропозиції і проінформувати здобувачів у 2023/24 н.р. 5. Недоліками внутрішньої системи забезпечення якості освіти є продемонстрована низька ефективність методичного супроводу реалізації в освітній програмі вимог СВО та недостатній контроль якості процедур розробки, реалізації та вдосконалення ОП. Виявлено формальний підхід до проведення внутрішнього аудиту НМКД та рецензування відомостей самооцінювання ОП. З метою усунення недоліків ЕГ рекомендує керівництву ННЦ моніторингу якості освіти та методичної роботи до кінця 2022/23 н.р. провести додаткові тренінги-семінари із гарантом та групою забезпечення ОП, сфокусувавши увагу на особливостях реалізації вимог СВО. Комісії з перевірки документації деканатів і кафедр при проведенні чергового аудиту рекомендується посилити вимоги до НМКД та конкретизувати звіти. Керівнику ННЦ з організації освітнього процесу та гаранту ОП необхідно посилити контроль за якістю силабусів та РП дисциплін, які будуть сформовані на 2023/24 н.р.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-професійна програма "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" (ОП) має чітко визначені цілі, які відповідають місії та стратегічним завданням ЗВО, що визначені Стратегією розвитку Західноукраїнського національного університету (ЗУНУ) на 2021-25 рр. <http://surl.li/dkjc>. Місія та візія ЗУНУ як багатогалузевого ЗВО - це діяльність, направлена на підготовку фахівців для сталого розвитку держави та проведення міжгалузевих досліджень, а стратегічні завдання направлені на розвиток конкурентноспроможних професіоналів, що вміють комплексно вирішувати проблеми. Метою ОП є підготовка фахівців, спроможних вирішувати практичні задачі регіонального та галузевого розвитку на засадах екологічної безпеки, впроваджувати заходи щодо негативного впливу суб'єктів господарювання на довкілля, розробляти програми і проекти з екологічної оптимізації природокористування. Заявлені цілі ОП відповідають місії та візії ЗУНУ та направлені на реалізацію стратегії розвитку ЗВО. Особливості ОП виражаються у фокусуванні на компетентностях, що забезпечують реалізацію попереджувальних заходів, необхідних на запобігання негативного антропогенного впливу на довкілля. Від випускників очікується здатність проводити оцінку економічних збитків від порушень екологічної безпеки, проводити екологічну оцінку діяльності суб'єктів господарювання, впроваджувати у функціонування адміністративно-територіальних утворень еколого-економічні механізми, що забезпечують високий рівень захисту навколишнього середовища. Таке спрямування ОП відповідає Стратегічній цілі 2 "Трансформація університету у прогресивний науково-освітній центр для практичної апробації наукових розробок" і Стратегічній цілі 6 "Орієнтація на інноваційність і відповідність вимогам часу". Оригінальність ОП полягає у акценті на підготовку фахівців, спроможних вирішувати проблеми екологічної безпеки і охорони природи, в тому числі, за рахунок економічних та адміністративно-організаційних важелів. Регіональний аспект відображається у орієнтації ОП на підготовку фахівців, спроможних формувати екологічну політику територіальних громад та підприємств аграрного і комунального профілю. Відповідність цілей і програмних результатів навчання (ПРН) місії та стратегії розвитку ЗУНУ отримала підтвердження під час спілкування з менеджментом ЗВО. Керівництво виразило підтримку розвитку ОП, акцентувало на її актуальності і перспективності.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Пропозиції зацікавлених сторін розглядаються на розширених засіданнях кафедри екології та охорони здоров'я (КЕтаОЗ) і узагальнюються в аналітичних звітах (ЗАПИТ 5, <http://surl.li/gdmwj>). Спілкування у фокус-групах зі стейкхолдерами підтвердило їх активну участь у розробці та вдосконаленні цілей і результатів ОП. В обговоренні цілей та ПРН брало участь широке коло роботодавців. Ференц Е.М. (ТРДА) при розробці ОП уточнював і конкретизував мету ОП. Були враховані конкретні пропозиції щодо цілей і результатів ОП, включення до змісту ОК актуальних тем. Їх надавали Буртак Б.М. (СПЗ "ЕКО БАЛАНС ТЕР"), Молодецька С.Я. (УЖКГБЕ ТМР), Кривик С. (ПСП "Перемога"), Григорович Ю.П. (НМЦ ЦЗ), Ящук Т.С. (Хоростківський дендропарк). Пропозиції враховувались повністю або частково. Пропозиція Старуха А.О. (Монастириська МТГ) збільшити обсяг фахових ОК за рахунок вибіркових обґрунтовано відхилено. Роботодавці пропонували суттєві зміни щодо ОК: замінити ОК "Основи сталого розвитку" на "Сучасні концепції природокористування" (Ференц Е.М.); ОК "Метеорологія і кліматологія" на ОК "Методи та інструменти екологічної діагностики" (Сінгалевиц О.В., Управління екології та ПР ТОДА); ОК "Екологія" на "Геоecологія", ОК "Біологія" на "Хімія" (Нитка Р.О., Держекоінспекції в ТО); ОК "Оптимізаційні методи і моделі" на "Моделювання і прогнозування екологічних ситуацій" та включити ОК "Екологія з основами біологічної безпеки" (Капуста Т.Я., ЦПК працівників водного господарства Міндовкілля); ОК "Біотехнології" на ОК "Проектування природоохоронних споруд та заходів" (Гульовський В., ТзОВ "Пивоварня "Опілля"). Ці пропозиції були враховані. Пропозиції викладачів КЕтаОЗ стосувались уніфікації ОК загальної підготовки (Файфура В.В), вилучення ОК "Менеджмент" і посилення ОК "Екологічна безпека" курсовою роботою (Шушпанов Д.Г.). Адміністрація ЗВО запропонувала формалізувати самостійну роботу студентів у форму тренінгів та комплексних практичних індивідуальних завдань (КПІЗ). Пропозиції здобувачів та учасників студентського самоврядування стосувались розширення переліку вибіркових ОК. Всі пропозиції учасників освітнього процесу враховані. Це підтверджено як протоколами розширених засідань кафедри, так і під час спілкування у фокус-групах.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі і ПРН ОП відповідають загальним тенденціям розвитку спеціальності. За повідомленням керівництва ЗВО, моніторинг цих тенденцій проводиться за результатами співпраці з роботодавцями і науковцями, участі ЗУНУ у міжнародних проектах і рейтингах. Колектив КЕтаОЗ бере участь у міжнародних екологічних проектах і програмах, де здобувається досвід щодо сучасних трендів (ДОДАТОК 1). При розробці ОП врахування галузевого аспекту базувалося на Концепції національної екологічної політики <http://surl.li/gduvs> та Стратегії сталого розвитку "Україна-2020" <http://surl.li/gduvy>. Відповідність цілей і ПРН регіональним особливостям підтверджено під час зустрічі з роботодавцями та менеджментом ЗВО. Вона забезпечується ПР26-ПР29 через акцент на підготовку фахівців, здатних працювати із стандартами, законодавчими актами та формувати відповідну екологічну документацію для потреб територіальних громад, підприємств і організацій різного рівня підпорядкування. Роботодавці засвідчили, що в регіоні є суттєва потреба у випускниках ОП, що забезпечує її конкурентоздатність. Є позитивні практики цілеспрямованого відбору майбутніх фахівців для потенційного працевлаштування. Це засвідчили під час спілкування з ЕГ як роботодавці, так і здобувачі. На запит ЕГ була надана деталізована інформація щодо аналогічних вітчизняних та іноземних програм, досвід яких був використаний при формуванні цілей та ПРН (ЗАПИТ 2). Порівняння ОП з програмами, які реалізуються в НУБіП <https://cutt.ly/p7grnga>, Сумському НАУ <https://cutt.ly/j7grzNj>, Львівському НУ природокористування <https://cutt.ly/k7grwbL>, Кам'янець-Подільському НУ <https://cutt.ly/P7grfb3>, Тернопільському НПУ <https://cutt.ly/67griTM> показало, що використання досвіду фрагментарне. У відповіді на ЗАПИТ 2 стверджується, що досвід означених вітчизняних освітніх програм запозичувався для комплексного наповнення ПР25 - ПР29 та ФК14 - ФК17 за рахунок ОК28 - ОК31. Але у вказаних програмах практично відсутні програмні результати та освітні компоненти, змістово схожі з вказаними. Спрямованість цих програм інша, відповідно, освітні компоненти також суттєво відрізняються від тих, які заявлені в ОП, що акредитується. Навпаки, аналіз цих вітчизняних освітніх програм демонструє суттєву природничу та загальноекологічну складову, що не дозволяє використати їх досвід для підкреслення особливостей ОП "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища". Досвід євроінтеграції та аналізу тенденцій ринку праці запозичувався на прикладі освітніх програм екологічного спрямування Батумського державного університету (Грузія) та Вармінсько-Мазурського університету (Польща).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Загальні (ЗК01 - ЗК13) та фахові (ФК1 - ФК13) компетентності та ПРН (ПРО1 - ПР25) ОП відповідають Стандарту вищої освіти зі спеціальності 101 "Екологія" першого (бакалаврського) рівня (СВО). Для реалізації особливостей і оригінальності ОП запропоновано чотири результати навчання (ПРН26 - ПРН29), які забезпечують досягнення чотирьох додаткових фахових компетентностей (ФК14 - ФК17). Нормативні ОК у сукупності направлені на забезпечення досягнення ПРН та компетентностей, визначених СВО. В той же час, СВО визначає зв'язок між ПРН і компетентностями через матрицю відповідності (табл.2 СВО). В описі ОП показано за рахунок яких освітніх компонентів заплановано формування компетентностей (матриця 4) та досягнення ПРН (матриця 5). За повідомленням гаранта та голови групи забезпечення при розробці ОП-2019 р. проводилась експертна оцінка відповідності змісту ОК дескрипторам СВО (ДОДАТОК 6). Після цього ОП зазнала значних змін стосовно переліку ОК. Аналіз матриць ОП-2022 показав, що при визначенні змісту і результатів навчання (віднесення окремих ОК до ПРН і компетентностей) вимоги СВО дотримані частково. Повністю витриманий цей зв'язок між ПРН та компетентностями у всіх ОК, націлених на реалізацію ПРН3, ПРН8, ПРН10, ПРН18, ПРН21, ПРН23, ПРН24. Не витримано визначений СВО зв'язок між ПРН і загальними і фаховими компетентностями в ОК, що забезпечують досягнення ПРН1, ПРН17, ПРН19. Для ПРН6 і ПРН22 рекомендації СВО виконані лише за рахунок ОК28 "Міждисциплінарна курсова робота" і ОК33 "Елементи дуальної освіти". Для інших програмних результатів навчання рекомендований СВО зв'язок з певними компетентностями реалізується частково. Наприклад, неочевидний прямий зв'язок між досягненням ПРО1 "Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами" та формуванням (як це визначає матриця ОП) фахової компетентності ФК2 "Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук". При досягненні ПРО1 очевидніше формуються компетентності ФК6 "Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління" та ФК13 "Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами", як це рекомендує СВО. Незрозуміло, чому досягнення ПРО6 "Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття" в ОП не забезпечує, як цього вимагає СВО, формування ФК8 "Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі". Такі відхилення від рекомендацій СВО призвели до втрати прямого зв'язку між змістом окремих ПРН і компетентностями, які вони формують в межах ОК, що впливає на якість реалізації ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильною стороною освітньої програми "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" є те, що вона має чітко означені особливості, враховує регіональний контекст, реалізується і розвивається у тісній співпраці з роботодавцями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Слабкою стороною ОП є недостатній аналіз досвіду реалізації аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм у царині їх змістового наповнення. Робочій групі з розробки ОП рекомендується при черговому перегляді ретельніше проаналізувати та критично використати досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, особливо тих, які фокусуються на різних аспектах екологічної безпеки та охорони навколишнього середовища. 2. Недоліком є те, що при визначенні програмних результатів навчання та фахових компетентностей, які потрібно досягти через окремі освітні компоненти, розробники ОП лише частково дотримались рекомендацій, що надає СВО зі спеціальності 101 "Екологія", стосовно взаємозв'язку між дескрипторами. Гаранту та групі розробників при роботі над проектом ОП на наступний навчальний рік рекомендується критично переглянути матриці відповідності компетентностей та програмних результатів навчання освітнім компонентам з використанням рекомендацій СВО.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ відзначає повну відповідність ОП за підкритеріями 1.1, 1.2. Має місце часткова відповідність по підкритеріям 1.3 та 1.4. Освітня програма спроектована і розвивається у тісній співпраці зі стейкхолдерами, відповідає місії і стратегії розвитку Західноукраїнського національного університету, має чітко спрямованість на вирішення регіональних проблем. Якість ОП може бути підвищена за рахунок запозичення досвіду аналогічних освітніх програм та проведення критичного аналізу зв'язків між дескрипторами ОП, що цілком досяжно до початку її реалізації у 2023/24 н.р. Таким чином, освітня програма демонструє загальну відповідність Критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП 240 кредитів (кр), з них 47 кр (19,6%) - обов'язкові ОК циклу загальної підготовки, 133 кр (55,4%) - обов'язкові ОК циклу професійної та практичної підготовки, 60 кр (25%) - вибіркові компоненти. З 180 кр, які формують компетентності, визначені ОП, 160 кр забезпечують вимоги СВО зі спеціальності 101 "Екологія". У відомостях самооцінювання (ВСО) за цією позицією вказано 180 кр - не враховано, що ОК29 - ОК32 забезпечують компетентності ФК14 - ФК17, які властиві лише даній ОП і визначають її особливості.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП структурована, а її елементи поєднані структурно-логічними зв'язками. В навчальному плані (НП) шифри ОК22 - ОК31 не співпадають з такими в ОП. Інформація про ОК21 і ОК23 відсутня в ВСО і була надана додатково (ЗАПИТ 6 і ДОДАТОК 8). Відповідно до матриць, зміст ОК у сукупності розподілений між ПРН та компетентностями, визначеними ОП. Однак, аналіз силабусів і робочих програм (РП) виявив, що зміст деяких ОК не забезпечує досягнення заявлених для них ПРН. ПРО3 забезпечується частково за рахунок ОК4 "Філософія" і ОК12 "Хімія". ОК11 "Сучасні концепції природокористування", ОК14 "Екологія з основами біологічної безпеки", ОК18 "Екологічна безпека", ОК21 "Економіка природокористування" не розглядають основні концепції і теорії природничих наук, вони не профільні для природничих наук (за виключенням екології). В силабусах цих ОК відсутні теми і література, що містять ключові слова даного ПРН. В ОК19 "КР з дисципліни "Екологічна безпека"" є лише теми із загальної

екології, інші стосуються екологічної безпеки та охорони НС. Це не гарантує всім здобувачам в однаковій мірі досягнення ПРО3. Сумнівною є повна реалістичність досягнення ПРО6 за рахунок визначених для нього ОК13 "Методи та інструменти екологічної діагностики", ОК14 "Екологія з основами біологічної безпеки", ОК28 "Міждисциплінарна курсова робота". ОК13 пропонує теми, що визначають методи, які можна застосувати для оцінки ландшафтно-біологічного різноманіття. ОК14 дає загальну характеристику екологічних факторів. Тематика КР містить теми з різних аспектів екобезпеки та охорони НС. Лише дві з них стосуються ПЗФ, тому це не дозволяє всім здобувачам досягти ПРО6 в однаковій мірі. В ОП в достатній мірі дотримана гуманітарна та суспільнознавча складові вищої освіти. Загальні компетентності досягаються 18 обов'язковими ОК (10 - з циклу загальної підготовки). Передбачено розвиток компетентностей щодо державної та іноземної мов (ОК1, ОК3), поваги до різноманітності та мультикультурності (ОК2, ОК3, ОК4, ОК6). Зміст ОК свідчить про нерациональне використання кредитів. Наприклад, в ОК9 розглядає певні теми на економічних, а ОК20 дублює їх на екологічних моделях і процесах. ОК18, ОК26, ОК22, ОК31, ОК32 включають розділи, які повторюють окремі дисципліни, які були або будуть викладатись. Аналіз ОП, силабусів та РП свідчить про неякісний опис ОК. Із 30 РП у 16 (53%) зафіксовані розбіжності між дескрипторами, визначеними ОП, та компетентностями і ПРН, вказаними у РП і силабусах. Силабус ОК27 "Геоінформаційні системи і технології" за змістом відповідає дисципліні "Нормування антропогенного навантаження на НС" та відрізняється від РП ОК27. При визначенні мети ОК27 вказано, що вона орієнтована на підготовку агрономів. Силабус ОК3 "Іноземна мова" передбачає вивчення на 1 курсі екологічних, а на 2 курсі – економічних тем (менеджмент, облік і аудит, фінанси), що не співпадає з РП дисципліни.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП достатньо описує об'єкт предметної області (ОК11 "Сучасні концепції природокористування", ОК14 "Екологія з основами біологічної безпеки", ОК15 "Геоікологія", ОК16 "Охорона природи та заповідна справа", ОК17 "Урбоекологія", ОК18 "Екологічна безпека", ОК26 "Технології захисту навколишнього середовища"). В ОП реалістично представлений теоретичний зміст предметної області у частині понять і принципів сучасної екології, охорони НС, збалансованого природокористування та сталого розвитку (ОК11, ОК14, ОК16, ОК23 "Проектування природоохоронних споруд та заходів", ОК26, ОК30 "Екологічне управління", ОК31 "Оцінка впливу на довкілля", ОК32 "Стратегічна екологічна оцінка"). ОП не забезпечує теоретичний зміст предметної області стосовно природничих наук (за виключенням ОК12 "Хімія"). Здобувачам пропонується обрати одну з природничих дисципліни ("Агроікологія", "Ґрунтознавство", "Біологія", "Кліматологія і метеорологія"), що не забезпечує вимог предметної області. Аналіз змісту ОК, які повинні формувати відповідну фахову компетентність, виявив невідповідності. ФК2 "Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук" в ОП не прив'язується до ОК12 та ОК15 (але ПРО3 для ОК12 передбачено). ОК11 та ОК14, за рахунок яких ОП вимагає забезпечити ФК2, не відповідають ні за силабусами, ні за загальним розумінням предметної області. В ОП виділено 16 кр (3 ОК) на математичну складову. ЗВО обґрунтовує таке рішення тим, що ці науки розвивають логічне мислення, здатності до аналізу і синтезу. Однак, зміст ОК7 "Вища математика" та ОК9 "Теорія ймовірності і математична статистика" зорієнтовано на економічні моделі та приклади, тому досягнення за їх рахунок ПРО9 нереалістичне. Аналогічно для ОК10 "Статистика" по відношенню до ПР15. В РП ОК9 і ОК10 охарактеризовані як фундаментальні загальноекономічні дисципліни, а мета їх викладання спрямована на підготовку майбутніх економістів. Зміст ОП реалістично забезпечує оволодіння навичками збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень за рахунок ОК22 "Екологічний моніторинг", ОК24 "Екологічне нормування та стандартизація", ОК25 "Екологічне право", ОК27 "Геоінформаційні системи і технології", ОК29 "Системи екологічного менеджменту". Ознайомлення з обладнанням, устаткуванням та програмним забезпеченням для натуральних та дистанційних досліджень забезпечують ОК8 "Інформаційно-комунікаційні технології", ОК13 "Методи та інструменти екологічної діагностики", ОК20 "Моделювання і прогнозування екологічних ситуацій". Розвиток навичок лабораторних досліджень значно обмежений тим, що в ОП не передбачено лабораторних робіт. На зустрічі 5 ЕГ пояснили, що ця складова реалізується у ОК33 "Елементи дуальної освіти", що проводиться на виробництві (ДОДАТОК 3). Однак, через індивідуалізацію, це не гарантує рівнозначного формування навичок. Гарант ОП також повідомив ЕГ, що елементи лабораторних експериментів демонструються підчас практичних занять (ДОДАТОК 4).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Процедури та механізми формування індивідуальної освітньої траєкторії регулюються: Положенням про організацію освітнього процесу (п.п. 7.2.3; 11.5; 15.1) <http://surl.li/agzhy> ; Положенням про формування вибіркової частини навчальних планів <http://surl.li/fdizx> ; Положенням про індивідуальний навчальний план студента <http://surl.li/beuykg> . Вибіркова частина ОП складає 60 кр (25%). Перелік вибірових дисциплін розміщують на сайті ЗВО <http://surl.li/ahibi> . Вибір дисциплін проводиться через електронний кабінет здобувача. Оформлення індивідуального навчального плану студента (ІНПС) здійснюється за допомогою ІАСУ "Університет" щорічно (ЗАПИТ 4). Для консультування та контролю за виконанням ІНПС призначається куратор з ЄКТС. Каталог вибірових дисциплін формують випускові кафедри. Список вибірових дисциплін затверджується на розширеному засіданні групи забезпечення спеціальності із запрошенням роботодавців і здобувачів (ЗАПИТ 5). Кількість вибірових дисциплін у каталозі в 4 рази перевищує ту, яку необхідно обрати. Як повідомили ЕГ, це запропонували здобувачі та студентське самоврядування. Здобувачам дозволяється обирати дисципліни із інших ОП. На даній ОП

така практика є (ЗАПИТ 4.2). Каталог вибіркових дисциплін для ОП включає 48 ОК <http://surl.li/gcthh> . У III і V семестрах обрається 1 з 4 дисциплін; у IV і VI - 3 з 12; у VII і VIII - 2 з 8. Для всіх вибірковок ОК на сайті розміщені силабуси, для 11 ОК до них додаються РП <http://surl.li/gclfr> . Кількість ОК, які описані силабусами і РП, по семестрах співпадає з числом дисциплін, які має обрати здобувач. В той же час, відповідне Положення <http://surl.li/fdizx> вимагає для включення у Каталог наявності одночасно силабусу і РП. Здобувачам пропонують 4 ОК природничого спрямування, 25 ОК направлені на поглиблення знань зі спеціальності, 12 ОК економічного спрямування, 7 ОК розвивають соціальні навички. Всі природничі дисципліни пропонуються в одному семестрі і здобувач обирає одну з 4 запропонованих. Силабус ОК "Біологія" за змістом відповідає дисципліні "Ботаніка" <http://surl.li/gdkvu> . Під час зустрічі з ЕГ здобувачі не продемонстрували достатньої обізнаності у процедурах формування індивідуальної освітньої траєкторії, плутали обов'язкові і вибіркові ОК. Варіативна складова освіти забезпечується також тим, що здобувачі самостійно обирають тематику курсових і кваліфікаційної роботи. В методичних вказівках до ОК19 "Курсова робота з дисципліни "Екологічна безпека"" запропоновано 28 тем, для ОК28 "Міждисциплінарна курсова робота" - 15 тем. Враховуючи, що на 4 курсі навчається 17 здобувачів (16 - денно, 1 - заочно), запропонована кількість тем в ОК28 недостатня для індивідуального вибору. Для кваліфікаційної роботи затверджено 40 тем на вибір (ДОДАТОК 5).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка в ЗВО проводиться на основі договорів, укладених ЗУНУ з підприємствами і установами (п. 14 Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/agzhy>). Процедури та особливості організації практик регулює відповідне Положення <http://surl.li/ahcbb> . ОП передбачена одна переддипломна практика (ОК34), обсягом 9 кредитів та тривалістю 6 тижнів. Наявний методичний супровід передбачає підготовку і захист звіту <http://surl.li/gclfr> . Приклади договорів, наказ ректора про закріплення здобувачів за базами практик, призначення керівників від ЗВО і підприємства надано у ЗАПИТІ 3.2, 3.3. У 2023 р. базами практики були підприємства аграрного і комунального спрямування, територіальні громади, Державна екологічна інспекція. П'ять здобувачів проходили переддипломну практику у Польщі. Особливості діяльності баз практики дозволяє реалізувати заплановані результати навчання з акцентом на оригінальність ОП. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі 4 курсу висловили задоволення результатами практики, під час якої вони отримали пропозиції на подальше працевлаштування. Навчальним планом передбачені не лише практичні заняття, але і комплексні практичні індивідуальні завдання (КПЗ) та тренінги з дисциплін. Вони проходять під керівництвом викладача в аудиторіях. В ОП передбачений ОК33 "Елементи дуальної освіти" обсягом 6 кредитів, які розподілені між III - VII семестрами. Це проходження протягом 1 тижня (VII - 2 тижні) практичної підготовки на підприємстві. Здійснення навчання регулюється договорами між ЗВО та підприємством, де описуються права, обов'язки сторін та порядок навчання (ЗАПИТ 3.1). Під час обговорення на зустрічі 5 гарант ОП Бицюра Л.О, координатор від ЗВО Файфура В.В. та представник установи (керівник Держекоінспекції) Нитка Р.О. не надали переконливих аргументів щодо особливостей у реалізації елементів дуальної освіти, які б демонстрували відмінність ОК33 від виробничих практик. Називати виробничу практику елементами дуальної освіти - автономне право ЗВО.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає набуття соціальних навичок (soft skills) за рахунок обов'язкових та вибірковок ОК. Обов'язкові дисципліни циклу загальної підготовки розвивають світогляд та патріотизм, формують толерантність та критичність мислення (ОК2 "Історія та культура України", ОК4 "Філософія", ОК6 "Політологія"). ОК5 "Психологія професійної діяльності" включає тренінг з формування комунікативних вмінь, знання щодо лідерства, формування і функціонування колективів, тайм-менеджменту. Розвиток логічного мислення, здатність до аналізу і синтезу розвивається при вивченні ОК7 "Вища математика" та вибіркової дисципліни "Логіка". Каталог вибірковок ОК <http://surl.li/gcthh> пропонує дисципліни, що сприяють розвитку здатності до ефективних комунікацій та креативності ("Міжкультурні комунікації", "Психологія професійної креативності", "Управління конфліктами"). Навички комендної роботи, вміння проводити дискусії розвиваються за рахунок тренінгів, які проводяться по завершенню вивчення дисциплін. Здобувачі ОП розвивають свої соціальні навички під час громадських заходів, за рахунок участі у творчих конкурсах, про що ЕГ повідомили представники студентського самоврядування і керівник відділу самореалізації та виховання Сорочинська С.М. Реалізація ОП проходить у тісній співпраці з роботодавцями. Здобувачі мають можливість цікавитись особливостями і перспективами кар'єрного зростання. Керівник Центру працевлаштування і зв'язків з випускниками Карпик Я.М. розповів про заходи, корисні для набуття soft skills, що сприятимуть професійному зростанню у майбутньому. Спілкування зі здобувачами та представниками студентського самоврядування підтвердили, що організація освітнього процесу та позааудиторна діяльність сприяють розвитку соціальних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт для категорії "фахівці" (відповідно до ДК 003:2010) відсутній. Освітня діяльність не передбачає надання професійної кваліфікації.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до Положення про індивідуальний навчальний план студента <http://surl.li/beuykg> сумарна трудомісткість навчальної роботи з дисциплін у кожному семестрі повинна складати не менше 60 кредитів на рік, що враховує аудиторні заняття, самостійну роботу студента та практики. Фактичний бюджет часу для засвоєння ОП регламентується п.6 Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/agzhy>. Тижневе навантаження становить 45 год., річне - 1800 год. На 1 і 2 курсі 55,6% (25 год) тижневого навантаження становить аудиторне навчання, на 3 курсі - 51,1% (23 год.), на 4 курсі - 48,9% (22 год.). Контактні години - це лекції (53,4%) та практичні (46,6%). Контактну форму має організація частини самостійної роботи студентів - тренінги з прочитаних дисциплін та КПІЗ. Навчальний день складає 8 академ. годин (5,3 астрон. год) (п.12.3). На переддипломну практику відведено 6 тижнів, що забезпечує 9 кредитів і відповідає Положенню. Графік освітнього процесу щорічно затверджується ректором (п.7.3). Спілкування у фокус-групах зі здобувачами, представниками студентського самоврядування, науково-педагогічним персоналом, керівниками психологічної служби і відділу творчої самореалізації та виховання підтвердили, що обсяг ОП відповідає фактичному навантаженню. Розподіл робочого часу є оптимальним, забезпечує можливість гармонійного поєднання навчання та відпочинку.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В ЗВО затверджені Положення про дуальну форму здобуття ВО <http://surl.li/beuykc> та Порядок введення дуальної освіти <http://surl.li/gdwcd>. Практикується включення в освітні програми елементів дуальної освіти. Згідно відомостей СО в рамках ОП реалізовано ОКЗЗ "Елемент дуальної освіти", але за змістом та особливостями організації цей ОК більше відповідає виробничій практиці, а не дуальній освіті. Нереалістичність впровадження дуальної освіти в рамках освітньої програми екологічного спрямування має об'єктивне підґрунтя.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильних сторін за критерієм 2 не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Зміст освітньої програми містить суттєві недоліки: 1. Невідповідність між освітніми компонентами і запланованими для них дескрипторами ОП (ПРО3 - ОК11, ОК14, ОК18, ОК21; ПРО6 - ОК13, ОК14; ПРО9 - ОК7, ОК9; ПРО15 - ОК10; ФК2 - ОК11, ОК14); 2. Визначена матрицею відповідності система освітніх компонентів і їх наповнення не демонструють реалістичність досягнення ПРО3 і ПРО6; 3. Нереалістично забезпечений теоретичний зміст предметної області через практичну відсутність освітніх компонентів, які розвивають здатність до критичного осмислення понять, теорій і принципів природничих наук; 4. Відсутність у навчальному плані лабораторних робіт не дозволяє забезпечити навички використання інструментів та обладнання для проведення лабораторних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження, як цього вимагає предметна область спеціальності 101 Екологія. При вдосконаленні освітньої програми гаранту та групі забезпечення в однорічний термін необхідно: 1. Забезпечити повну відповідність змісту ОП предметній області; 2. Критично переглянути зв'язки між ОК та дескрипторами ОП; 3. Включити у навчальний план лабораторні роботи. Слабкими сторонами змісту і структури освітньої програми є наявні дублювання тематики в робочих програмах різних ОК, помилки в силабусах, невідповідність між ПРН і компетентностями в РП та в матрицях відповідності. Викладачам до початку 2023/24 н.р. необхідно виключити дублювання і невідповідності у робочих програмах, а гаранту ОП та голові групи забезпечення спеціальності посилити контроль за якістю НМКД. Слабкими сторонами забезпечення вибіркової складової у реалізації ОП є: 1. Недостатня обізнаність здобувачів із можливостями формуванні індивідуальної освітньої траєкторії; 2. Відсутність РП для більшості вибіркової дисциплін, що не відповідає внутрішнім нормативним документам. Кураторам з ЄКТС та гаранту ОП перед початком процедури обирання вибіркової компоненти організувати для здобувачів додаткові консультації та роз'яснення щодо переліку вибіркової дисциплін, їх особливостей і можливості вибору. Завідувачу кафедри екології та охорони здоров'я щорічно у першому семестрі забезпечувати розміщення РП всіх вибіркової дисциплін, що покращить інформування здобувачів про їх зміст.

Рівень відповідності Критерію 2.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Підкритерії 2.1, 2.5, 2.6 та 2.8 загалом відповідають вимогам. Підкритерій 2.4 демонструє часткову відповідність, тому рекомендується покращити організацію формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Підкритерії 2.7 і 2.9, за висновками ЕГ, по факту не застосовувалися. Підкритерії 2.2 і 2.3 демонструють невідповідність Критерію 2. Освітня програма потребує перегляду у частині відповідності предметній області та взаємозв'язків дескрипторів, які визначаються Стандартом ВО зі спеціальності 101 "Екологія". Дотримання вимог СВО має бути не формальним, а змістовим. Необхідно критично переглянути зміст і структуру ОП, забезпечити формування взаємопов'язаної системи програмних результатів, загальних і фахових компетентностей та освітніх компонентів, вдосконалити форми організації освітнього процесу за рахунок лабораторних робіт. Існуючі суттєві недоліки не дозволяють якісно реалізувати освітню програму без суттєвого перегляду. Освітня програма та освітня діяльність з її реалізації частково не відповідають Критерію 2. Виявлені недоліки носять системний характер і є суттєвими, але можуть бути усунені в однорічний термін з урахуванням наданих ЕГ рекомендацій.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформація, необхідна для вступу до ЗВО оприлюднюється на сайті ЗУНУ <http://surl.li/fizqk>. На час проведення акредитаційної експертизи вона стосувалась 2022 р., але відповідно до вимог, були замінені на аналогічні для 2023 р. Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗУНУ <https://pk.wunu.edu.ua/admission-rules/>. Вступ на ОП, відповідно до зазначеної інформації в розділі "Передумови", здійснюється на основі повної загальної середньої освіти, освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра, ОКР "молодший спеціаліст". ОП передбачений термін навчання 3 роки 10 місяців обсягом 240 кредитів з можливістю перезарахування не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти. Згідно додатку 3 до Правил прийому (<https://cutt.ly/F7grVje>, на час проведення експертизи розміщена інформація стосувалась 2022 р.) зазначено також термін навчання 1р.10м., що передбачає перезарахування 120 кредитів ЄКТС і свідчить про неузгодженість з інформацією, наведеною в ОП. Це не суперечить Стандарту ВО зі спеціальності 101 "Екологія" першого (бакалаврського) рівня, яким дозволено визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Правила прийому на навчання та вимоги до вступників регулюються нормативно-правовими документами та розроблені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти на відповідний рік затверджено наказом МОН України. У 2022 році вступ абітурієнтів на відкриту та небюджетну пропозиції відбувався за результатами НМТ та ЗНО різних років (2019-2021 рр.). Крім того, було передбачено вступ на контрактну форму за мотиваційним листом. Мінімальний бал у 2022 р. на відкриту конкурсну пропозицію становив 125, небюджетну – 100. Для зручності абітурієнтів на сайті Приймальної комісії розміщена інструкція "Як стати студентом" <http://surl.li/gdwhz> з покроковими порадами, зразок мотиваційного листа <http://surl.li/gdwif> та перелік необхідних документів <http://surl.li/gdwik>, що робить правила прийому доступними та зрозумілими для потенційних вступників.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У відповідних додатках до Правил прийому, розміщених на сайті приймальної комісії <https://pk.wunu.edu.ua/admission-rules/WUNU/>, наведена інформація про перелік конкурсних предметів НМТ і ЗНО, необхідних для зарахування на ОП. Прийом на навчання у 2022 р. для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти відбувався за результатами НМТ з наступною вагою предметів: 1) Українська мова (0,3), 2) Математика (0,35), 3) Історія України (0,35) та результатів ЗНО 2021 р: 1) Українська мова (0,3), 2) Біологія (0,4), 3) на вибір вступника історія України або математика, або іноземна мова, або географія, або фізика, або хімія (0,2); ЗНО 2020 та 2019 рр.: 1) Українська мова та література (0,3), 2) Біологія (0,3), 3) Математика або Хімія або Географія (0,3). Прийом на навчання за скороченими програми 2р 10м. та 1р10м на основі освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра, ОКР "молодший спеціаліст" відбувався за результатами НМТ з наступною вагою предметів: 1) Українська мова (0,5) 2) Математика для вступу на місця державного замовлення (0,5) 2) Математика або Історія України (0,5) для небюджетної конкурсної пропозиції та результатами ЗНО: 1) Українська мова (0,5) 2) Математика для вступу на місця державного замовлення (0,5) 2) на вибір вступника для небюджетної конкурсної пропозиції. Під час відеоконференції ЕГ отримала роз'яснення відповідального секретаря приймальної комісії Шевчука А.М., щодо правил прийому на ОП у період з 2019-2022 р та їх відповідності Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти (2022р) та Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти (2019-2021рр), що затверджуються наказом МОН України. Директор Навчально-наукового центру з організації освітнього процесу Надвичиний С.А. розповів, що перезарахування ПРН, набутих в іншому закладі, відбувається згідно Положення про порядок перезарахування результатів навчання в ЗУНУ

<http://surl.li/beykf> . Здобувачі також мають можливість протягом 1-го семестру ліквідувати академічну різницю шляхом перекладання ОК. Гарант ОП запевнив ЕГ, що здобувачів, які навчаються за скороченою програмою, на час проведення акредитації немає.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначення результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ <https://cutt.ly/D7grAKB> та Положенням про порядок перезарахування результатів навчання в ЗУНУ <https://cutt.ly/v7grJo3>. Відповідно до зазначених положень, перезарахування результатів навчання, які були встановлені під час навчання на інших освітніх програмах, здійснюється за рішенням ректора на підставі документів про раніше здобуту освіту (додаток до диплома, академічна довідка, свідоцтво про підвищення кваліфікації), витягу з навчальної картки, у разі одночасного навчання за декількома програмами, або академічної довідки ЄКТС. Перезарахування результатів навчання для учасників програм академічної мобільності відбувається автоматично на основі Договору про навчання, Договору про практику (стажування). Для учасника, який подає до університету академічну довідку про зараховані результати навчання в іншому ЗВО, з яким немає діючого договору про співпрацю, перезарахування здійснюється предметною комісією. Вимоги до процедури визнання результатів навчання чітко визначені, зрозумілі та відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції). Правила визнання результатів навчання знаходяться у відкритому доступі на сайті ЗВО, але практики їх застосування на ОП не було. Згідно з інтерв'ю зі здобувачами ОП, вони обізнані щодо можливості здобуття освітніх компетентностей у закордонних та інших ЗВО України.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів неформальної освіти регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ <https://cutt.ly/67gr4Ep> та Положенням про неформальну та інформальну освіту <https://cutt.ly/g7gtwic>. Процедура визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, передбачає написання здобувачем вищої освіти відповідної заяви на ім'я ректора університету. До заяви додаються документи (сертифікати, свідоцтва, освітні програми тощо), які підтверджують набуті результати навчання. Розпорядженням першого проректора створюється комісія, до якої входить декан/директор або заступник декана/директора, завідувач випускової кафедри або гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач; провідні науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній освіті. Комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду зі здобувачем та приймає рішення про перезарахування результатів навчання, або призначає атестацію. Правила визнання результатів неформальної освіти знаходяться у відкритому доступі на сайті ЗВО та є зрозумілими, але практики їх застосування на ОП не було. Під час відеоконференції з ЕГ директор Навчально-наукового центру моніторингу якості освіти та методичної роботи Шинкарук С.К. зазначив, що відповідна практика в ЗВО проводиться, а питання популяризації неформальної/інформальної освіти розглядалося на засіданні навчально-методичної ради з питань якості вищої освіти ЗУНУ (ДОДАТОК 7).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Сильною стороною є наявність публічного доступу до документів та рекомендацій ЗУНУ, що детально і зрозуміло описують процедури вступу та визнання результатів навчання. 2. До позитивної практики віднесено розміщення для зручності абітурієнтів на сайті Приймальної комісії інструкції "Як стати студентом" та іншої консультативної інформації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Несуттєвим недоліком є неузгодженість окремого елемента опису ОП з Правилами прийому на скорочений термін навчання на основі освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра, ОКР "молодший спеціаліст". ЕГ пропонує гаранту привести у відповідність профіль ОП 2023 р. з внутрішніми нормативними документами ЗВО. 2. Слабкою стороною є відсутність практики застосування можливостей неформальної освіти при реалізації ОП. ЕГ рекомендує викладачам, які забезпечують ОК, розглянути можливості використання неформальної освіти, створити пропозиції і довести їх до відома здобувачів у наступному навчальному році.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Реалізація ОП базується на чітких і зрозумілих процедурах доступу до навчання, які ефективно поширюються, але незначний недолік зумовлює часткову відповідність підкритерію 3.1. Виявлена під час АЕ неузгодженість щодо термінів навчання за скороченою програмою є несуттєвим недоліком і може бути виправлена при поточному перегляді ОП. Підкритерії 3.2 і 3.3 демонструють повну відповідність. У ЗУНУ розроблені, але не практикуються на ОП, прозорі процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та на неформальних засадах, тому відповідність підкритерію 3.4 є частковою. ЕГ констатує загальну відповідність Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ <https://cutt.ly/Q7gtzU2>, Положенням про дистанційне навчання у ЗУНУ <https://cutt.ly/c7gtgWa>, Тимчасовим порядком проведення змішаного навчання у період карантину із використанням технічних засобів відеозв'язку та платформ дистанційного навчання <https://cutt.ly/67gt9N>. Навчання за ОП здійснюється за денною і заочною формами та передбачає вивчення 35 ОК (10 циклу загальної підготовки, 47 кр; 25 циклу професійної та практичної підготовки, 133 кр). Практикуються аудиторні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, практика, контрольні заходи тощо. В надзвичайних умовах організація освітнього процесу має дистанційну форму. Аналіз НП ОП показав, що контактні заняття проводяться у формах лекцій (44% до загальної кількості годин), практичних (39%), індивідуальної роботи (5%), тренінгів та підготовці КПЗ (12%), які відображені у РП дисциплін. Частка самостійної роботи відрізняється в межах ОК від 14% (ОК20 "Моделювання та прогнозування екологічних ситуацій") до 70% (ОК1 "Українська мова за професійним спрямування"). НП для заочної форми аналогічний, але має меншу кількість годин для контактних занять і більший обсяг самостійної роботи (ДОДАТОК 9). Практична підготовка включає ОК33 "Елементи дуальної освіти" (6 кр) та проведення переддипломної практики (9 кредитів). Передбачено виконання 2 курсових робіт: у IV семестрі з дисципліни "Екологічна безпека" та VII семестрі "Міждисциплінарна курсова робота". НП ОП не передбачає проведення лабораторних робіт. Під час відеоконференцій ЕГ з НПП, гарантом ОП та головою групи забезпечення спеціальності було підтверджено використання приладів та лабораторного обладнання під час проведення практичних робіт (ДОДАТОК 4). Відповідно до табл. 3 ВСО, в освітньому процесі використовують такі методи навчання: наочні (ілюстративно-репродуктивний, презентації, ZOOM-конференції, слайди, діаграми, відеоматеріали тощо), практичні (тренінги, систематизація, аналіз та обробка інформації, аналіз статистичних показників та графічного матеріалу, самоаналіз власної практичної роботи), словесні, (вербальний, дискусійний), проблемно-пошуковий, інтерактивний (групові дискусії та диспути), що дозволяє досягнути ПРН. Директор Навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій Питель С.В. повідомив ЕГ, що основними платформами дистанційного навчання є Moodle та ZOOM. Студенти мають свободу вибору керівника кваліфікаційної роботи, тем кваліфікаційних та курсових робіт, досліджень, проектів, рефератів, індивідуальних завдань тощо. Під час відеозустрічей було підтверджено дотримання принципів академічної свободи та студентоцентрованого підходу при виборі форм і методів навчання і викладання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

За результатами зустрічі зі здобувачами освіти та НПП було встановлено, що інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання надається своєчасно та в доступній формі. Силабуси та наявні РП обов'язкових та вибіркових компонент ОП знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО <http://surl.li/gclfr> та в системі Moodle. Порядок і критерії оцінювання визначаються Положенням про організацію освітнього процесу <http://surl.li/gdxad>. Викладачі на першому занятті зосереджують увагу здобувачів ОП на цілях, змісті, очікуваних результатах навчання, а також ознайомлюють їх з порядком і критеріями оцінювання у межах ОК. Силабуси містять контакти викладача, інформацію про курс і мету його вивчення, перелік компетентності і ПРН, перелік тем, список літератури, політику оцінювання, вимогами про терміни здачі завдань, відвідування, академічної доброчесності. У РП додатково наведена деталізована тематика дисципліни, практичних робіт, самостійної роботи та тренінгу, варіанти КПЗ. Відповідно до Положення про НМКД <http://surl.li/fdiyv>, оновленого 2022 р., РП є обов'язковою. ЕГ констатує наявність у РП і силабусах помилок і розбіжностей щодо ПРН і

компетентностей та іншої інформації. Наприклад, у РП ОК29 "Система екологічного менеджменту" включені ПР01, ПР07, ПР20, ПР21, ПР22, ПР26, ПР28, а матриця ОП пов'язує цю дисципліну лише з ПР26. Силабус ОК27 "Геоінформаційні системи і технології" описує іншу дисципліну. РП і силабус ОК10 "Статистика" описують дисципліну як таку, що призначена для підготовки економістів. Це знижує якість інформування здобувачів щодо змісту ОП та результатів навчання. Підсумковий бал з дисципліни визначається як середньозважена величина, що залежить від питомої ваги кожної складової чотирьох залікових кредитів. За виконання завдань залікового кредиту здобувачі набирають 100 балів, які перемножуються на визначені вагові коефіцієнти, а отримані значення підсумовуються по завершенні вивчення дисципліни. Наприклад, залікові кредити 1 і 2 ОК22 "Екологічний моніторинг" включає опитування, письмове виконання завдань (вагові коефіцієнти по 0,2). Заліковий кредит 3 передбачає виконання КПІЗ, участь у тренінгу (0,2). Заліковий кредит 4 включає екзамен (0,4).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

При реалізації ОП приділяється увага дослідницькій складовій. Викладачі проводять дослідження та мають наукові публікації в контексті змісту навчальних дисциплін. З вересня 2021 р. на КЕтаОЗ виконується НДР № ДР 0122U000624 "Екологічна, соціальна та енергетична модернізація розвитку сільських територіальних громад", до якої залучені здобувачі ОП Пархома І., Василик О., Хохолік З., Віцентій Х., Петришин Н., Олексієвець К. (ЗАПИТ 9.2). Результати досліджень висвітлюються у тезах Міжнародних та Всеукраїнських наукових конференцій (ЗАПИТ 9.1). Залучення до науково-дослідної роботи відбувається також при виконанні індивідуальних завдань у межах дисциплін, підготовці курсових та кваліфікаційних робіт, участі у роботі студентського наукового гуртка "Гармонія з природою" <http://surl.li/gdxhq>. Під час відеоконференції здобувачка з курсу Петришин Н. зазначила, що закріплена за темою "Сучасні проблеми еколого-енергетичного розвитку об'єднаних територіальних громад". За її словами гурткова робота пов'язана також з екскурсіями на підприємства, до Хоростківського державного дендрологічного парку та ін. Здобувачі тісно співпрацюють у науковій роботі з Радою молодих вчених <http://surl.li/gdxhs> та Студентським науковим товариством <http://surl.li/ahict>, які активно працюють у ЗУНУ. Представник Ради молодих вчених повідомив ЕГ, що кафедра екології та охорони здоров'я та кафедра агробіотехнологій реалізували проєкт з енергетичної модернізації. Участь у закладенні навчальних демополігонів енергетичних культур на дослідних полях ЗВО, збиранні та подальшій обробці отриманих даних приймали участь здобувачі ОП. Не зважаючи на позитивний досвід поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП, відсутня практика участі здобувачів у Всеукраїнських і Міжнародних конкурсах студентських наукових робіт та олімпіадах зі спеціальності 101 "Екологія".

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Згідно Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти <http://surl.li/beykz> методичне забезпечення навчальної дисципліни та визначення відповідності фахового рівня викладача, який забезпечує її викладання, покладається на випускову кафедру і групу забезпечення спеціальності, дотичної до змісту дисципліни. Відповідно до Положення про організацію методичної роботи <http://surl.li/fdiya>, оновлення змісту навчальних дисциплін здійснюється з врахуванням результатів досягнень науково-технічного прогресу, його пріоритетних напрямів. Положенні про гаранта ОП <http://surl.li/fdizq> визначає, що гарант відповідає за оновлення та перегляд освітньої програми відповідно до отриманих рекомендацій, опитувань зацікавлених сторін, тенденції ринку праці. Оновлення навчальних текстів, дидактичних та методичних матеріалів до ОК є підсумком виконання викладачами програми підвищення кваліфікації (стажування). Під час відеозустрічі Файфура В.В. поділився досвідом впровадження у зміст ОК29 "Система екологічного менеджменту" матеріалів (сучасних практик) за результатами підвищення кваліфікації, що підтверджена сертифікатами "Внутрішній аудитор систем екологічного менеджменту у відповідності з вимогами ISO 14001:2015" та "Системи екологічного управління: Вимоги та настанови щодо застосування". Згідно інформації, наданої на ЗАПИТ 8 у РП ОК18 "Екологічна безпека" у 2022 р. додано тему "Основи воєнно-екологічної безпеки держави", що враховує актуальні зміни безпекової складової. У РП ОК11 "Сучасні концепції природокористування" у 2022 р. було враховано зменшення кількості кредитів з 5 у 2021 р. до 4 у 2022 р. та переглянуто перелік тем. Положення про навчально-методичний комплекс дисципліни <http://surl.li/fdiyv> зобов'язує викладачів забезпечити наявність навчально-методичних матеріалів, необхідних і достатніх для ефективного навчання і викладання.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗВО має досвід міжнародної співпраці та академічної мобільності. ЗУНУ має укладені угоди із багатьма закордонними університетами, зокрема, з Державним університетом ім. Шимона Шимоновича в Замості, Вармінсько-Мазурським університетом (обидва Польща) та Батумським державним університетом імені Шота Руставелі (Грузія). Детальна інформація про міжнародну діяльність кафедри, співпрацю з міжнародними організаціями та університетами наведена у ДОДАТКУ 1. З 2018 р. ЗУНУ бере участь в проєкті GreenMetric, в якому оцінюється рівень екологічно-орієнтованих дій понад 1000 університетів світу. КЕтаОЗ забезпечує щорічне складання екологічного паспорту ЗУНУ та публікації його в мережі UI GreenMetric <https://greenmetric.ui.ac.id/>. У

2021 р. ЗУНУ став першим університетом в Україні, що приєднався до глобальної ініціативи з кліматичних змін RACE TO ZERO <https://cutt.ly/e7guhgo> . За 2022 р. співробітники кафедри взяли участь у більш ніж 30 подіях міжнародного та всеукраїнського рівня, які проводились за ініціативи UN Water Conference, International Water Association, Association "Reservoir" Blue Rivers environmental consulting та ін. Гарант ОП Бицюра Л.О. пройшов стажування в Центрі міжнародного співробітництва "МАШАВ" МЗС Держави Ізраїль, відвідав серію навчально-практичних семінарів стосовно водної політики. До освітнього процесу в ЗВО активно залучаються викладачі європейських університетів. Наприклад, 17.05.2022 р. відбулась відкрита лекція Анджей Самборскі (д. с.-г. н., проф. Люблінського університету природничих наук та Замойської академії (Польща) на тему "Вплив зміни клімату на сільське господарство (сценарії зміни клімату)" <http://surl.li/gdxpg> . У ЗУНУ укладено 11 угод про подвійні дипломи із Полонійною академією в Ченстохові (Польща), університетом економіки в Бидгощі (Польща), академією фінансів у Варшаві (Польща) та іншими <http://surl.li/gdxpl> , діють програми обміну та гранти для наукових досліджень <http://surl.li/gdxpq> , <http://surl.li/gdxpt> , організовується діяльність міжнародних шкіл <http://surl.li/gdxpu> . Під час спілкування з адміністративним персоналом, НПП та здобувачами ВО було встановлено, що вони проінформовані про можливості академічної мобільності, перспективи участі у програмах міжнародного обміну та міжнародних проектах. Прикладу міжнародної академічної мобільності здобувачів за програмами університету за час реалізації ОП не було. Начальник відділу міжнародних зв'язків Коруц У.З. повідомила ЕГ, що це спричинено низькими результатами конкурсного відбору. Про те, у 2023 р. здобувачі ОП проходили переддипломну практику на закордонному підприємстві Baltyx work sp. z.o.o, (Польща) (ЗАПИТ 3).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Ефективною формою організації освітнього процесу, що сприяє розвитку соціальних і професійних навичок здобувачів, є тренінги, які проводяться по завершенню викладання дисципліни. 2. Позитивною практикою є активна участь науково-педагогічного персоналу у міжнародному співробітництві в рамках інтернаціоналізації діяльності ЗУНУ та залучення здобувачів до виконання наукових досліджень в рамках науково-дослідних тем кафедри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Недоліком є відсутність при реалізації ОП лабораторних робіт, як форми організації освітнього процесу. ЕГ рекомендує гаранту ОП включити у НП 2023/24 н.р. лабораторні роботи з дисциплін професійного спрямування для посилення фахової підготовки здобувачів. 2. Недоліком інформування здобувачів про ОП є наявність помилок і неточностей у РП та силабусах. Рекомендується гаранту ОП та голові групи забезпечення спеціальності до початку 2023/24 н.р. провести внутрішній аудит якості інформації щодо цілей, програмних результатів, змісту навчання в межах окремих компонентів, яка надається здобувачам вищої освіти. 3. Слабкою стороною ОП є відсутність досвіду участі здобувачів ОП у Всеукраїнських і Міжнародних конкурсах студентських наукових робіт та олімпіадах зі спеціальності 101 Екологія. ЕГ рекомендує викладачам та науковим керівникам кваліфікаційних робіт залучати здобувачів до апробації результатів власних досліджень на конкурсах студентських наукових робіт зі спеціальності. 4. Слабкою стороною є недостатня участь здобувачів у програмах міжнародної мобільності. ЕГ рекомендує гаранту та здобувачам у наступному навчальному році посилити увагу до критеріїв відбору у конкурсах та проектах з академічної мобільності для досягнення позитивного результату конкурсного відбору.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми і методи навчання та викладання сприяють досягненню цілей і програмних результатів ОП, ґрунтуються на співпраці з роботодавцями, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. ЕГ відзначає повну відповідність ОП за підкритеріями 4.4. НПП оновлюють зміст освітніх компонентів на засадах академічної свободи з урахуванням сучасних прогресивних практик, наукових здобутків, результатів підвищення кваліфікації викладачів та співпраці з роботодавцями. Мають місце незначні недоліки у реалізації підкритеріїв 4.1, 4.2, 4.3, 4.5. В навчальному плані відсутні лабораторні роботи, наявні помилки, неточності і дублювання тематики у окремих РП та силабусах. Здобувачі не брали участі у Всеукраїнських і Міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, олімпіадах зі спеціальності 101 Екологія та програмах міжнародної мобільності. Виявлені недоліки не мають суттєвого впливу на якість ОП, а запропонована траєкторія їх усунення є цілком досяжною, тому експертна група дійшла висновку про загальну відповідність за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів даної ОП визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ <http://surl.li/agzhy>, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу атестаційної комісії в ЗУНУ <http://surl.li/beykd> та Загальних рекомендацій з підготовки, оформлення, захисту й оцінювання кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти першого бакалаврського та і другого магістерського рівнів <http://surl.li/dnwkn>, Форми, критерії та особливості оцінювання освітніх компонентів ОП доступні здобувачам з опублікованих робочих програм та силабусів на офіційній сторінці ЗВО <http://surl.li/gclfr> та у Системі дистанційного навчання ЗУНУ на платформі Moodle <http://surl.li/gclgh>. ЕГ відзначає різноманітність форм контрольних заходів в межах дисциплін ОП. Для оцінювання результатів навчання використовуються стандартизовані тести, поточні опитування, реферати/есе, заліково-модульне тестування та опитування, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах та ін. Заліковий кредит складається із залікових модулів (ректорська контрольна робота, комплексне практичне індивідуальне завдання, тренінг, екзамен та ін.). У ЗУНУ застосовують 100-бальну шкалу оцінювання. У відсотковому співвідношенні (в залежності від конкретної дисципліни) розподіл оцінок між заліковими модулями є загалом рівномірним. На екзамен відводиться 40% оцінки, на решту типів залікових модулів від 20 до 40% на кожен окремо. Інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання викладачі доводять здобувачам на першому занятті з відповідної дисципліни, що було підтверджено ЕГ під час онлайн зустрічей з ННП і здобувачами. ЕГ ознайомила з методичними вказівками до виконання різних типів курсових робіт та відзначає відсутність Додатку В (хоча він зазначений у тексті) зі шкалою оцінювання для курсової роботи зі спеціальності <http://surl.li/gcltb> та екологічної безпеки <http://surl.li/gclsp>. У кінці навчального семестру після прослуховування дисципліни, здобувачі проходять опитування у системі Moodle. Для прикладу, серед питань анкети практичних занять зі Стратегічної екологічної оцінки наявні пункти, що стосуються саме чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень: "Оцініть зрозумілість та логіку обґрунтування навчальних досягнень за такими критеріями" <https://cutt.ly/U7pezfT>. Проте ЕГ відзначає нерівномірність проведення таких заходів, оскільки не всі сторінки дисциплін мають такі анкети у своєму наповненні. Результати загальноуніверситетського моніторингу якості освіти щодо рівня об'єктивності оцінювання <https://cutt.ly/07peVxV> в цілому показали об'єктивність викладачів під час освітнього процесу <https://cutt.ly/I7peK22>. Загалом, під час експертизи встановлено, що форми поточних і підсумкових контрольних заходів, їх різноплановість, змістове наповнення дозволяють об'єктивно оцінити ПРН здобувачів вищої освіти.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до СВО зі спеціальності 101 "Екологія" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. У ЗУНУ атестація здобувачів вищої освіти регулюється п. 9 ("Атестація здобувачів вищої освіти та присвоєння кваліфікації") Положення про організацію освітнього процесу у ЗУНУ <http://surl.li/agzhy>. В описв ОП передбачено, що атестація випускників освітньо-професійної програми «Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища» спеціальності 101 "Екологія" здійснюється у формі захисту кваліфікаційної роботи, відкрито і публічно. КЕтаОЗ розроблено Методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти <http://surl.li/gclgt>, де міститься уся необхідна інформація (щодо змісту і оформлення кваліфікаційної роботи, процедури підготовки і захисту, критерії оцінювання та вимоги щодо перевірки на плагіат) для успішного захисту здобувачів. Таким чином ЕГ визначає відповідність форми атестації здобувачів вимогам стандарту вищої освіти.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗУНУ визначені чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів відповідно до п. 8. "Система оцінювання навчальних досягнень студентів" Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу атестаційної комісії в ЗУНУ та Загальних рекомендацій з підготовки, оформлення, захисту й оцінювання кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти першого бакалаврського та і другого магістерського рівнів. Вищезазначені документи оприлюднено на веб-сайті ЗВО <http://surl.li/gdwcd>. Інформація щодо критеріїв оцінювання окремих дисциплін, практик, курсових та кваліфікаційної роботи наведено в силабусах та робочих програмах. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти з'ясовано, що рівень їх поінформованості щодо контрольних заходів і критеріїв оцінювання знань є достатнім.

Складання підсумкового контролю, ліквідація академічної заборгованості відбувається за визначеним ЗУНУ розкладом <https://www.wunu.edu.ua/timetable/>. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується прозорістю програмових вимог та чіткістю критеріїв оцінювання контрольних заходів. Питання екзаменаційних білетів розміщуються на платформі Moodle та є доступними для усіх здобувачів ОП. Аналіз їх змісту підтвердив валідність контрольних заходів. Відповідно до Методичних вказівок щодо виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти, які навчаються на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 101 «Екологія» для захисту роботи передбачена рецензія з іншого підрозділу ЗВО або "зовнішня" від роботодавців. Вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з оскарженням результатів контрольних заходів передбачене Порядком оскарження результатів підсумкового контролю студентів університету <https://cutt.ly/846fiQk>. Процедура передбачає створення апеляційної комісії за заявою здобувача на ім'я ректора. У випадку оскарження результатів іспиту, члени комісії приймають рішення на основі результатів повторного складання іспиту за новими завданнями із пакету екзаменаційних білетів. Співкування із здобувачами та співробітниками університету засвідчило, що випадків оскарження результатів контрольних заходів за ОП "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" зафіксовано не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Основними документами, що визначають політику, стандарти і процедуру дотримання академічної доброчесності у ЗВО є: Положення про академічну доброчесність, Кодекс академічної доброчесності ЗУНУ, Етичний кодекс, Кодекс корпоративної культури, Положення про комісію з доброчесності та наукової етики, Положення про групу сприяння академічної доброчесності ЗУНУ, які розміщені на спеціальній сторінці офіційного сайту <http://surl.li/geavk>. Також, у ЗУНУ функціонують Комісія з академічної доброчесності та наукової етики та Комісія зі сприяння академічній доброчесності, основна мета яких - підтримка дотримання академічної доброчесності у ЗУНУ. Під час онлайн зустрічей було підтверджено достатню обізнаність здобувачів про політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у ЗВО. Всю необхідну інформацію вони отримують від гаранта ОП/завідувача кафедри, НПП, наукових керівників. У методичних вказівках до написання курсових та кваліфікаційних робіт окремий розділ присвячено дотриманню принципів академічної доброчесності. У ЗУНУ передбачена перевірка на плагіат усіх кваліфікаційних робіт. Така процедура здійснюється відповідно до Порядку проведення перевірки на ознаки схожості за допомогою сервісу Unichек <http://surl.li/dnwks>. Перевірка здійснюється щодо праць у репозитарії ЗУНУ та з відкритих інтернет-джерел системи Unichек. Первинна перевірка здійснюється на безоплатній основі, повторна і наступні на платній основі на підставі Акту передачі робіт для повторної перевірки. Відповідно до розпорядження ректора ЗУНУ Про перевірку академічних текстів на унікальність розроблена шкала оцінки схожості (ДОДАТОК 2). Допустимий показник схожості 10%, 10-25% - здобувач має підготувати таблицю із зазначенням виправленого текстового матеріалу, 25-40% - робота переробляється та проходить повторну перевірку, більше 40% - не допускається до захисту. На запит ЕГ (ЗАПИТ 10) гарантом було надано копію чинного договору про співпрацю з ТОВ "Антиплагіат". ЕГ ознайомила з прикладами результатів перевірки робіт на плагіат, зокрема з актом перевірки міждисциплінарної курсової роботи Хохлик З., курсової роботи Козака З. та статті колективу викладачів КЕтаОЗ (ЗАПИТ10). Відповідно до результатів, усі перевірені роботи відповідають допустимому рівню плагіату. Також, ЕГ було надано копію акту передавання-приймання робіт студентів на перевірку для виявлення ознак плагіату групи ЕКОЛ-41 у 2022 р. (ДОДАТОК 2). Випадків виявлення академічної недоброчесності за даною ОП, які були б предметом розгляду комісії з питань етики та професійної діяльності, не було зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Сильною стороною реалізації ОП є те, що визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів і оцінювання здобувачів освіти, розміщених на платформі Moodle у доступній для здобувачів формі. 2. Позитивною практикою є проведення окремими викладачами опитування здобувачів щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень. 3. Сформована чітка процедура перевірки різних типів робіт здобувачів на предмет недотримання академічної доброчесності та розроблений механізм реагування на такі ситуації. Позитивною практикою є перевірка на плагіат не лише кваліфікаційних, але і курсових робіт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ визначає незначним недоліком відсутність шкали оцінювання в ОК19 "Курсова робота з дисципліни Екологічна безпека" у методичних вказівках. Рекомендовано укладачам в термін до початку 2023-2024 н.р. доповнити методичні вказівки.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Система організації контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та політика академічної доброчесності загалом відповідає вимогам підкритерію 5.3 та 5.4. Форма атестації здобувачів повністю відповідає вимогам стандарту вищої освіти за підкритерієм 5.2. Виявлений несуттєвий недолік у підкритерії 5.1 (відсутність шкали оцінювання в методичних вказівках ОК19) не носить системного характеру та може бути усунений закладом у найкоротші строки. Тому виконаний аналіз дає експертній групі підстави встановлювати загальну відповідність ОП по Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ВСО та інформації, наданої на ЗАПИТ 7, засвідчив відповідність академічної та/або професійної кваліфікації НПП освітнім компонентам, які вони забезпечують. Підтвердженням є наявні дипломи про вищу освіту, дипломи про наукові ступені, атестати про вчені звання, наукова та професійна діяльність у відповідній сфері. Виходячи з наведеної інформації про досвід роботи, наукові публікації, патенти на винаходи, підручники, навчальні посібники, методичні розробки можна стверджувати, що викладачі спроможні забезпечити реалізацію ОП та досягнення ПРН. До реалізації ОП залучено 22 особи: з них 6 докторів наук (27%), 15 кандидатів наук (68%), 1 старший викладач без наукового ступеня (5%), 50% становлять чоловіки. За вченим званням: 14% складають професори, 50% – доценти, 14% - старші наукові співробітники. У викладачки Шкіцької І.Ю. наявний сертифікат про володіння іноземною мовою рівня B2, 27% мають публікації у виданнях, включених до наукометричної бази Scopus (Кривохижа Є.М., Шкіцька І.Ю., Ярема О.М., Руська Р.В., Бондар О.І., Мартинюк О.М.), 9% - до Web of Science Core Collection (Сидорук Б.О., Мартинюк О.М.). До наукового керівництва кваліфікаційними роботами бакалаврів залучаються виключно викладачі з науковим ступенем. У реалізації освітнього процесу задіяні викладачі інших ЗВО та наукових установ, частка яких становить 23%.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів прозорі і регламентуються Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) <http://surl.li/fkeqr>. Відповідно до Порядку, для організації проведення конкурсу на заміщення вакантних посад створюється Конкурсна комісія, яка розглядає документи претендентів та приймає рішення про їх відповідність вимогам законодавства та умовам конкурсу. Попереднє обговорення претендентів, після прийняття заяв, відбувається на засіданні кафедри. Висновки обговорення передаються до Конкурсної комісії. У висновку аналізуються освіта, науково-педагогічний стаж, навчально-методична та науково-дослідна робота, особистісні характеристики претендента. Усю необхідну інформацію про перелік документів, наявність вакансій та порядок проведення конкурсного відбору розміщено на сайті університету <http://surl.li/gebkf>. При проведенні конкурсного відбору для визначення рівня професіоналізму претендента враховується наявність наукового ступеня, вченого звання, загальна кількість наукових праць за останні 5 років, науковий та методичний рівень проведення занять. Під час відеоконференції начальник відділу кадрів Гродська О.С. детально ознайомила ЕГ з процедурою відбору кадрів та надала докази її об'єктивності і неупередженості.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до освітнього процесу підтверджено на зустрічі 7, де були присутні: Нитка Р. Б. – начальник Державної екологічної інспекції в Тернопільській обл., Ференц Е. М. – перший заступник голови Тернопільської РДА, Ящук Т. С. – координатор наукових досліджень Хоростківського державного дендрологічного парку Тернопільської державної сільськогосподарської дослідної станції ІКСГП НААН, Молодецька С. Я. – головний спеціаліст відділу благоустрою та екології Управління ЖКГ, благоустрою та екології Тернопільської міської ради, Капуста Т. Я. – директор Центру підвищення кваліфікації працівників водного господарства Міндовкілля України. Молодецька С.Я. входить до складу групи розробників ОП, а Нитка Р.Б., Капуста Т.Я., Ференц Е.М., Кошіль А.

(Тернопільська ДСДС ІКСГ Поділля НААН України), Дурняк О. (ТОВ "ЕКО БАЛАНС ТЕР") надали рецензії на ОП. Присутні на зустрічі роботодавці зазначили, що брали участь у розширених засіданнях КЕтаОЗ, де обговорювали цілі, програмні результати, зміст ОП, перелік обов'язкових та вибіркових компонентів (ЗАПИТ 5). Наведені установи виступають базами практик, на їх території проводяться ознайомчі та навчальні екскурсії (ЗАПИТ 3). Викладачі, залучені до реалізації ОП, мають можливість проходити у зазначених установах підвищення кваліфікації. Наприклад, Файфура В.В. проходив стажування з питань нагляду за дотриманням екологічної безпеки водних екосистем на базі Державної екологічної інспекції у Тернопільській області; Бицюра Л.О. - у Центрі підвищення кваліфікації працівників водного господарства Міндовкілля України. Здобувачі ВО підтвердили факт проведення виїзних екскурсій, проходження практик та підтримку з боку роботодавців.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Професіонали-практики та експерти в галузі екології залучаються до освітнього процесу шляхом проведення відкритих проблемних лекцій, тренінгів та консультування здобувачів ВО при написанні курсових і кваліфікаційних робіт. Зокрема, Капуста Т.Я. проводив оф-лайн тренінги "Механізми впровадження оцінки впливу на довкілля", "Етапи підготовки планів управління річковими басейнами". За інформаційної підтримки д. б. н., проф., завідувача кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін ТНПУ ім. В. Гнатюка Грубінка В. В. та під керівництвом ст. викл. КЕтаОЗ Андрусишин Т.В. у лабораторії екотоксикології і біоіндикації у групі ЕКОЛ-31 було проведено тренінг з ОК22 "Екологічний моніторинг" <http://surl.li/gebwj>. На базі двох сміттєпереробних підприємств Тернопільщини "ЕКО БАЛАНС ТЕР" та "Катруб" в рамках вибіркової дисципліни "Управління та поведження з відходами" проведено навчально-практичний тренінг, під час якого здобувачі відвідали полігон ТПВ, сортувальне підприємство, підприємство із переробки вторсировини, рециклінгу і виробництва крихти. До реалізації процесу викладання залучаються представники європейських університетів-партнерів. Наприклад, 17.05.2022 р. відбулась відкрита лекція д. с.-г. н., проф. Анджєя Самборські (Польща) <http://surl.li/gdxprg>. До викладання ОК залучені представники інших ЗВО, професіонали-практики та фахівці науково-дослідних установ на засадах сумісництва (ЗАПИТ 7). ОК12 "Хімія" викладає д. б. н. (03.00.04 - Біохімія) Бондар О.І., основне місце роботи якого кафедра загальної біології та методики викладання природничих дисциплін ТНПУ. ОК13 "Методи та інструменти екологічної діагностики" - к.б.н. (03.00.04 - Біохімія) Сенік Ю.І., начальник фізико-хімічної лабораторії ПрАТ "Тернопільський молокозавод". ОК11 "Сучасні концепції природокористування" викладає д. екон.н. (08.00.03. - Економіка та управління національним господарством) Сидорук Б. О., заступник директора з наукової роботи Тернопільської державної сільськогосподарської дослідної станції ІКСГП НААН. ОК27 "Геоінформаційні системи і технології" та лекції з ОК18 "Екологічна безпека" проводить д. техн. н. (21.06.01.- Екологічна безпека) Триснюк В. М., завідувач відділу досліджень навколишнього середовища Інституту телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗУНУ сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми та у співпраці з іншими організаціями. Викладачі проходять планові підвищення кваліфікації (не менше як 1 раз на 5 років), стажування, конференції, у т.ч. закордонні. Підвищення професійного розвитку реалізується за рахунок обов'язкового стажування НПП у провідних науково-дослідних установах, ЗВО, а також промислових підприємствах, що регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУНУ <http://surl.li/beykz>, Положенням про діяльність координатора із забезпечення якості вищої освіти у ЗУНУ <http://surl.li/dntmy>, Положенням про організацію освітнього процесу <http://surl.li/gdxad>, Колективним договором між адміністрацією та трудовим колективом на 2019-2023 рр. <http://surl.li/bfyvy>. У ЗУНУ функціонує Міжнародний центр культури та розвитку, що відповідає за організацію стажування студентів, викладачів ЗУНУ закордоном, іншомовну підготовку і сприяння їхній участі у міжнародних наукових, навчально-освітніх і культурних заходах <http://surl.li/ghyut>. НПП можуть підвищувати кваліфікацію не лише в Україні, але і за кордоном на підставі договорів, укладених з іноземними партнерами (ЗАПИТ 7). Наприклад, Кривохижа Є.М. стажувався у Center for Innovation, Technical and Natural Knowledge Transfer University of Rzeszow та Інституті сільського господарства Карпатського регіону. Боднар О. І. - в рамках європейського освітнього проекту "The Innovative Methods and Technologies of Teaching: The Newest in the European Educational Practice". Бицюра Л. О. - в Центрі підвищення кваліфікації працівників водного господарства та Центрі міжнародного співробітництва «МАШАВ» МЗС Держави Ізраїль. Андрусишин Т. В. - в управлінні житлово-комунального господарства, благоустрою та екології Тернопільської міської ради. У ЗВО функціонує система моніторингу рівня професіоналізму через проведення рейтингового оцінювання відповідно до Положення про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників ЗУНУ <http://surl.li/dkcnz>. Критерії оцінювання включають норми бальної оцінки викладача за вид досягнутої кваліфікації, науково-дослідну, навчальну, методичну та організаційну роботу <http://surl.li/dnuju>. Результати рейтингу оприлюднюються на сайті університету <http://surl.li/bgbyi>. Під час проведення відеоконференції з НПП та адміністративним персоналом підтверджено, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів. Аналіз прикріплених до відомостей СО силабусів та розміщених на сайті РП продемонстрував недоліки в подачі інформації щодо змісту окремих ОК та їх місця у ОП, що свідчить про недостатньо якісну дидактичну підготовку викладачів (детальніше у підкритеріях 2.2 та 4.2).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Розвиток викладацької майстерності в ЗВО стимулюється через матеріальне та моральне заохочення. За результатами рейтингової оцінки НПП, що проводиться згідно Положення про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників ЗУНУ <http://surl.li/dkcnz>, відбувається подання кращих НПП до нагородження, морального та матеріального заохочення. Колективним договором між адміністрацією та трудовим колективом на 2019-2023 рр. <http://surl.li/bfyvu> передбачено фінансування видання монографій, наукових публікацій, преміювання за активну науково-дослідну та навчально-методичну роботу, виплату надбавки працівникам університету до посадового окладу за складність, напруженість умов у розмірі до 50 % посадового окладу, за знання та використання в роботі іноземної мови (однієї європейської – до 10, однієї східної, угро-фінської або африканської – до 15, двох і більше мов – до 25 % посадового окладу). У ЗВО практикується присвоєння звання "Почесний професор Університету" та "Почесний працівник Університету", що регламентується відповідними Положеннями ЗУНУ <http://surl.li/fdjbc> <http://surl.li/fdjbg>. Цим особам виплачується надбавка до окладу за високі досягнення у праці в розмірі до 20% за умови наявності коштів спеціального фонду. В рік проходження акредитації ОП гаранту, згідно Положення про гаранту освітньої програми <http://surl.li/fdizq>, зараховується навчальне навантаження у кількості 50 годин. Під час відеозустрічі НПП підтвердити функціонування системи морального та матеріального заохочення викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Позитивними практиками у ЗУНУ є: 1. Матеріальне стимулювання роботи гарантів у рік проходження акредитації ОП; 2. Стимулювання викладацької майстерності через оплату публікацій у виданнях, внесених до наукометричних баз, друку монографій, закордонного стажування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкою стороною реалізації ОП є недоліки в подачі інформації щодо змісту окремих ОК (робочі програми і силабуси), що свідчить про недостатню якісну дидактичну підготовку викладачів. Керівництву навчально-наукового центру моніторингу якості освіти та методичної роботи до кінця поточного навчального року необхідно організувати проведення методичних тренінгів, направлених на підвищення культури якості інформаційних матеріалів щодо змісту освітніх компонентів та її відповідності дескрипторам ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ відзначає повну відповідність ОП за підкритеріями 6.1-6.4, 6.6. Роботодавці та фахівці-практики залучені до освітнього процесу. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів та практикує стимулювання їхньої викладацької майстерності. Має місце часткова відповідність за підкритеріями 6.5, що пов'язана з недостатньою увагою щодо методичних аспектів роботи викладача. Запропонована ЕГ стратегія дозволить вирішити проблему у найкоротші терміни. ЕГ констатує загальну відповідність Критерію 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічне забезпечення в межах ОП було продемонстровано ЕГ в режимі реального часу та у відео і фото матеріалах. ЕГ показали лекційні аудиторії, що укомплектовані мультимедійним обладнанням (комп'ютери, проектори, мультимедійні дошки тощо). Усі продемонстровані приміщення знаходяться у прийнятному стані та дозволяють повноцінно їх використовувати у навчальному процесі. На базі КЕтаОЗ наявна навчальна лабораторія екологічної безпеки та захисту довкілля. Під час огляду матеріально-технічної бази гарант ОП у режимі реального часу продемонстрував ЕГ прилади вищезазначеної лабораторії та надав фотоматеріали (ДОДАТОК 10). Додатково ЕГ було надано матеріали, що підтверджують використання приладів у межах викладання певних дисциплін

(ДОДАТОК 4.1). ЕГ зауважує, що наданий перелік дисциплін та форма їх проведення (лекції/практичні) не дозволяє ефективно використовувати наявне обладнання лабораторії через невідповідність його кількості та чисельності здобувачів у академічній групі. За інформацією, наданою гарантом, окрім лабораторії ЗУНУ, здобувачі у межах ОКЗЗ "Елементи дуальної освіти" мають можливість використовувати матеріально-технічну базу лабораторій Державної екологічної інспекції у ТО, комунального підприємства "Тернопільводоканал", ПрАТ Тернопільський молокозавод. Обладнання цих об'єктів було продемонстровано окремими відеороликами. Проте, факт проведення наукових досліджень чи навчальних занять не був підтверджений. Крім того, індивідуальний характер проведення ОКЗЗ не гарантує, що здобувачі матимуть можливість працювати на схожому обладнанні. Інформацію щодо загальних фінансових ресурсів відображено на офіційному сайті університету <http://surl.li/tfqd>. ЕГ було надано інформацію стосовно придбаних приладів, устаткування та матеріалів, які використовуються в процесі реалізації ОП (ДОДАТОК 4.2). Частина об'єктів матеріально-технічної бази було закуплено ЗВО, частина отримані як спонсорська допомога. За необхідності здобувачі мають можливість поселення у гуртожитках <http://surl.li/fhndj>. Під час відеозустрічі директор студентського містечка Обертас В. продемонстрував комфортабельні умови в гуртожитку, а здобувачі позитивно відізнались про створену атмосферу проживання. У ЗУНУ наявний доступ до занять фізичною культурою та спортом <https://cutt.ly/X7geVZm>. Відеоматеріали та онлайн трансляцію, що підтверджує даний факт, забезпечив заступник директора Центру студентського спорту Гах Р. У ЗУНУ діють численні творчі колективи, що забезпечують активне дозвілля здобувачів <https://cutt.ly/G7yAYHC>. Бібліотека ім. Л.Каніщенка є потужним матеріальним та цифровим ресурсом, який забезпечує освітній процес навчально-методичними матеріалами, а також надає додаткові сервісні послуги <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/>. Додатково викладачі дисциплін публікують необхідні матеріали для успішного засвоєння дисциплін у системі Moodle.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час інтерв'ю з НПП та здобувачами вищої освіти було підтверджено, що доступ до інфраструктури ЗУНУ та інформаційних ресурсів в межах ОП в навчальний та позанавчальний час здійснюється безоплатно. Бібліотека ім. Л.Каніщенка ЗУНУ надає здобувачам широкий спектр послуг <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/>. У ЗВО є репозитарій <http://dspace.wunu.edu.ua/>, що надає вільний доступ до дисертацій, монографій, наукових видань та праць викладачів ЗУНУ, навчально-методичних матеріалів та кваліфікаційних робіт студентів. Наявна База даних <http://surl.li/gedmm> для користувачів внутрішньої мережі університету, а також Електронний каталог <http://surl.li/evcnd>. Академічний персонал та здобувачі мають вільний доступ до ресурсів наукометричних баз Scopus та Web of Science. У навчальних аудиторіях ЗУНУ та бібліотеці наявний вільний та безкоштовний доступ до Інтернету через мережу WiFi. Таким чином, ЕГ підтверджує, що уся інфраструктура та інформаційні ресурси ЗВО, які потрібні для досягнення програмних результатів навчання під час реалізації ОП "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" є доступними і безоплатними для здобувачів та НПП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час відеозустрічей ЕГ було продемонстровано безпечне і якісне освітнє середовище. Навчальні корпуси ЗУНУ відповідають усім необхідним нормам, у тому числі, правилам пожежної безпеки. Важливою умовою забезпечення безпечного освітнього середовища в умовах війни є наявність облаштованих укриттів як у навчальних будівлях, так і в гуртожитку, де проживають здобувачі. Під час відеозустрічі було встановлено, що перший курс навчається в очному форматі, решта - у змішаному. Завдяки цьому забезпечується доступ усіх здобувачів до укриттів під час повітряної тривоги. В університеті функціонує Штаб цивільного захисту <https://www.wunu.edu.ua/civil-protection/>, розроблений План цивільного захисту на особливий період <https://cutt.ly/R7gecf8>. Для підтримки психічного здоров'я здобувачів у ЗВО активно функціонує Психологічна служба <https://cutt.ly/k7geRyQ>, що діє відповідно до Положення <https://cutt.ly/m7geF2E>. Під час онлайн зустрічі з ЕГ завідувачка ПС ЗУНУ Надвнична Т.Л. повідомила, що її структурний підрозділ надає індивідуальні та групові консультації для здобувачів, НПП, кураторів академічних груп та інших учасників освітнього процесу, проводить різноманітні заходи (семінари, тренінги, круглі столи тощо) з підтримки ментального здоров'я. Психологи університету активно працюють з проблемою підтримки осіб у кризових станах. Завідувачка ПС повідомила про тісну співпрацю з гарантом та роботу за запитами (адаптація в освітньому середовищі, проблеми особистісного характеру та ін.) в межах даної ОП. ЗУНУ дотримується практики проведення опитувань щодо рівня задоволення методами навчання і викладання <https://cutt.ly/V7yAKzb>, соціально-психологічного самопочуття <https://cutt.ly/N7yAC2z> та ін. Отримані результати були обговорені на засіданні КЕтаОЗ (ЗАПИТ 5). За результатами було ухвалено рішення про активізацію роботи з ПС ЗУНУ. Отже, ЕГ підтверджує, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів та дозволяє задовольнити їх потреби й інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У ході проведення відеозустрічей та опрацювання доступної інформації ЕГ виявила, що здобувачам надається належна освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка. В першу чергу відбувається

активна комунікація здобувачів з гарантом (завідувачем КЕтаОЗ). Загальне інформування здобувачів здійснюється активно здійснюється через офіційний сайт ЗУНУ та соціальні мережі Facebook <http://surl.li/gedry> та Instagram <http://surl.li/gedsd> , конкретне - через месенджери (Viber, Telegram), з деканатом безпосередньо співпрацюють старости груп. Для спрощення комунікації між керівництвом, працівниками, студентами та вступниками в ЗУНУ був створений SMART-університет <https://smart.wunu.edu.ua/>. Також, здобувачі мають можливість отримати консультативну підтримку (робота в системі Moodle, зразки заяв, поселення в гуртожитку тощо) за допомогою офіційного Чат-боту ЗУНУ <https://t.me/WUNUBot>. Соціальну підтримку здійснюють куратори груп (зокрема організують взаємодію з Психологічною службою). Окремою ланкою у системі забезпечення комунікації зі здобувачами є органи студентського самоврядування <https://cutt.ly/s7geoJw>. У ході онлайн зустрічей даний факт був підтверджений учасниками особисто. Додаткову підтримку здобувачів надає Первинна профспілкова організація студентів <http://surl.li/dnxaw> . Під час зустрічі з ЕГ її голова Шевчук А. повідомив, що діяльність професійної спілки спрямована на покращення освітнього середовища, допомоги студентам у складних обставинах, сприяє розвитку різних активностей здобувачів (науково-дослідної, навчальної, творчої та ін.). Загалом, здобувачі та представники студентського самоврядування підтвердили, що задоволені рівнем організаційної, освітньої, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Здобувачі з особливими потребами на даній ОП наразі не навчаються, але у ЗУНУ створені необхідні умови для забезпечення прав і освітніх можливостей здобувачів з особливими потребами. Їх права забезпечує Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ЗУНУ <http://surl.li/bfysq> . Доступність будівель ЗВО для осіб з особливими потребами підтверджується Технічним звітом про обстеження щодо забезпечення безперешкодного доступу до будівель, приміщень ЗУНУ осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення 2021 р. <http://surl.li/bfyrk> . Відповідно до цього документу усі обстежені приміщення в цілому забезпечують відповідність вимогам ДБН В2.2-40:2018 "Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення". Під час онлайн зустрічі гарант ОП продемонстрував доступність корпусів ЗВО. Офіційний сайт ЗВО є доступним для людей з порушенням зору. У ЗУНУ також наявна спеціальна аудиторія у бібліотеці для роботи осіб з особливими потребами, що було підтверджено під час відеозустрічі. Таким чином, ЕГ пересвідчилася в тому, що особам з особливими освітніми потребами у ЗУНУ створено належні умови для реалізації права на освіту.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Система нормативно-правових актів, яка регулює політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗУНУ висвітлена на офіційній сторінці ЗВО у вкладці "Академічна доброчесність" <http://surl.li/gedvj> . Вона складається з Кодексу академічної доброчесності ЗУНУ <http://surl.li/beyku> , Етичного кодексу ЗУНУ <http://surl.li/beyks> , Кодексом корпоративної культури ЗУНУ <http://surl.li/beykt> , Положенням про порядок врегулювання конфлікту інтересів у ЗУНУ <https://cutt.ly/M7ge9x3> та Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в ЗУНУ <http://surl.li/beykw> . У ЗВО передбачено два шляхи реагування на випадок виникнення конфліктних ситуацій - формальний та неформальний. У разі можливості, сторони, залучені до даного випадку, заохочуються вирішувати ситуацію, що склалася, неформальним шляхом. Антикорупційна політика у ЗВО <http://surl.li/gedwz> реалізується через Антикорупційну програму університету на 2023 р. <http://surl.li/eupjr> . Інформацію про прояви порушення антикорупційної програми, здійснення корупційних злочинів з боку працівників університету можна повідомити різними каналами: листом, електронним листом та безпосередньо Уповноваженій з антикорупційної діяльності університету телефоном. Під час онлайн зустрічей ЕГ не виявила випадків застосування процедур щодо вирішення конфліктних ситуацій у межах даної ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. До сильних сторін ЕГ відносить наявність цифрового репозитарію та вільний доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science та безоплатний доступ викладачів та здобувачів вищої освіти до мережі WiFi. 2. Позитивною практикою у ЗУНУ (зокрема, на ОП) є створення безпечних умов для всіх учасників освітнього процесу, які знаходяться у ЗВО під час повітряних тривог. Обладані наявні укриття дозволяють проводити заняття у критичних ситуаціях. 3. Сильною стороною реалізації ОП є співпраця із Психологічною службою, яка активно працює над адаптацією здобувачів в освітньому середовищі у кризових ситуаціях. 4. В умовах дистанційного навчання позитивним аспектом є наявність єдиної платформи навчання Moodle, сервісу SMART-Університет, та електронної наукової бібліотеки. Здобувачам надається достатня освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка як особисто, так і через різні цифрові сервіси.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкою стороною є недостатньо ефективне використання наявної матеріально-технічної бази під час реалізації освітнього процесу. ЕГ рекомендує гаранту ОП посилити використання наявних приладів та обладнання для формування у здобувачів ОП навичок та умінь проведення натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екосистем різного рівня та походження. Менеджменту ЗВО рекомендується розглянути у наступному фінансовому році можливість створення ще однієї навчальної лабораторії для потреб підготовки фахівців із екологічної безпеки.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ відзначає наявність безоплатного доступу до інфраструктури та інформаційних ресурсів для здобувачів та НПП, безпечність освітнього середовища (наявність укриттів та особливо активну діяльність психологічної служби). ЗВО надає необхідні види підтримки здобувачам, створює умови для навчання для осіб з особливими освітніми потребами. Політика врегулювання конфліктних ситуацій є доступною для усіх учасників освітнього процесу. Тому ЕГ встановлює повну відповідність ОП підкритеріям 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 та 7.6. Виявлена слабка сторона реалізації ОП по підкритерію 7.1, у контексті недостатнього використання наявної матеріально-технічної бази, критично не впливає на якість освітніх послуг, а запропонована ЕГ стратегія її подолання цілком досяжна. Таким чином, ЕГ встановлює загальну відповідність за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Внутрішня система забезпечення якості (ВСЗЯ) в ЗУНУ базується на вимогах розділу 18 Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/agzhy>. Координацію, контроль, організацію опитувань та методичний супровід забезпечує Навчально-науковий центр моніторингу якості освіти та методичної роботи <http://surl.li/flbwo>. ВСЗЯ включає 13 спеціалізованих положень, систему опитувань і рейтингувань <http://surl.li/bgbyi>. У 2022 р. були оновлені Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти <http://surl.li/beykz>, Порядок розробки освітніх програм <http://surl.li/ahiee>, Порядок перегляду (оновлення) освітніх програм <http://surl.li/ahieg>, Положення про гаранта освітньої програми <http://surl.li/fdizq>, Положення про групу забезпечення спеціальності <http://surl.li/dntpw>, Порядок проведення опитування <http://surl.li/dnwwg>. Керівник ННЦ повідомив ЕГ, що регулярно проводяться наради-семінари щодо методичних аспектів розробки і супроводу ОП, рецензування освітніх програм, і відомостей самооцінювання при підготовці до акредитації, аудит методичного забезпечення. ЕГ констатує низьку ефективність цих заходів. Про це свідчить наявність численних помилок у описі ОП, силабусах і РП ОК, що відображають зміст ОП (детально Критерій 2 звіту ЕГ). Відмічені помилки у формуванні ВСО та додатків до них: помилкове трактування положень Стандарту ВО зі спеціальності (підкритерій 1.4 ВСО), неточна інформація щодо забезпечення освітніми компонентами вимог СВО (підкритерій 2.1), невідповідності, помилки і неточності у силабусах (табл. 1 ВСО). Порівняння переліку освітніх компонентів освітньої програми у 2019 і у 2022 рр. демонструє, що в наслідок змін була частково втрачена відповідність ОП предметній області, що визначена Стандартом ВО зі спеціальності 101 "Екологія". У сукупності виявлені факти свідчать про неспроможність системи внутрішнього контролю забезпечити достатню якість процедур розробки, реалізації та вдосконалення ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічей зі здобувачами ВО, представниками студентського самоврядування та при ознайомленні з протоколами засідання КЕтаОЗ ЕГ переконалися, що у ЗУНУ практикується їх залучення до процесів внутрішнього забезпечення якості ОП. До групи розробників ОП 2020 р. було включено Віцентій Х., ОП 2021,2022 р. - Хохолік З. Також здобувачі регулярно беруть участь у засіданнях КЕтаОЗ. На запит ЕГ було надано копії витягів з протоколів засідань кафедри, що підтверджують даний факт (ЗАПИТ 5). Учасниками обговорень були: Віцентій Х., Хохолік З., Петришин Н. та ін. Додатково здобувачі мають можливість надавати свої пропозиції особисто гаранту/завідувачу кафедри. Здобувачі під час зустрічі з ЕГ підтвердили свою активну участь у обговоренні ОП та виразили

задоволення, що до їх думки прислухаються. ЕГ відзначає залученість органів студентського самоврядування до забезпечення якості ОП та освітнього процесу в цілому. Представники ОСС входять до складу вчених рад факультетів та Вченої ради університету, на яких затверджуються ОП. ЕГ підтверджує факт проведення опитувань здобувачів щодо рівня задоволеності методами навчання та викладання, а також, якості освітньої програми. Останнє загальноуніверситетське опитування було організоване наприкінці 2022 року <http://surl.li/djimi>. Аналіз отриманих результатів дає можливість зробити висновки про високий рівень задоволеності здобувачів <https://cutt.ly/I7hjh58>, <https://cutt.ly/F7hiz8G>, <https://cutt.ly/z7hinfq>. Результати проведених опитувань було проаналізовано на засіданні КЕтаОЗ (ЗАПИТ 5). За наслідками розгляду було ухвалено надати рекомендацію НПП проводити експрес-опитування здобувачів щодо ефективності використання методів проведення лекційних та практичних занять наприкінці вивчення курсу, а також активізувати інформування здобувачів про заходи, що ініціюються і проводяться психологічною службою ЗУНУ.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

КЕтаОЗ має широке коло роботодавців, яке складається з представників бізнес-сектору (ТОВ "ЕКО БАЛАНС ТЕР", ПСП "Перемога", ТзОВ "Пивоварня "Опілля"), органів державного управління (Управління екології та природних ресурсів Тернопільської ОДА, Державна екологічна інспекція в Тернопільській області, Управління ЖКГ, благоустрою та екології Тернопільської міської ради) та наукових установ (Центр підвищення кваліфікації працівників водного господарства Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Хоростківський державний дендрологічний парк, Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН України). ЕГ підтверджує, що в межах даної ОП роботодавці активно залучені до процедур її періодичного та покращення безпосередньо як учасники засідань КЕтаОЗ (ЗАПИТ 5). Відповідно до Протоколу №7 від 05.05.2019, що був наданий ЕГ для ознайомлення, начальник ДЕІ в Тернопільській області Ференц Е. вніс пропозиції щодо уточнення та конкретизації формування мети ОП, начальник Управління екології та природних ресурсів Тернопільської ОДА порекомендував уточнити перелік професій за якими можуть працювати здобувачі у майбутньому. Згідно з протоколом №10 від 07.10.2020 саме роботодавцями було запропоновано ряд змін, що пов'язані зі зміною освітніх компонентів ОП. Останні зміни, що відбулися в ОП частково вмотивовані саме пропозиціями роботодавців. За ініціативи начальника навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Тернопільської області Григоровича Ю. було введено ОК "Основи військової екології". ЕГ відзначає, що пропозиції роботодавців практично завжди враховуються. Даний факт було підтверджено під час онлайн зустрічей у фокус-групах. Позитивною практикою є проведення ЗВО опитування стейкхолдерів. Відповідно до отриманих результатів <https://cutt.ly/T7hsAhW>, серед 8 опитаних стейкхолдерів даної ОП 100% респондентів задоволені рівнем професійної підготовки здобувачів вищої освіти та мають намір працевлаштувати у своїй установі випускників.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Перший випуск за даною ОП відбудеться у червні 2023 р. У ЗУНУ створено Центр працевлаштування та зв'язків з випускниками <http://surl.li/dnxkt>, що забезпечує постійну підтримку зв'язків із випускниками, сприяє їх працевлаштуванню, а також налагоджує співпрацю з роботодавцями. Випускники мають можливість заповнити Анкету випускника <https://cutt.ly/d7hgZT1> та залишити відгук про навчання <https://cutt.ly/S7hgckG>. Навчально-науковий інститут інноватики, природокористування та інфраструктури (до якого належить КЕтаОЗ) також виконує збір інформації про працевлаштування випускників <http://surl.li/geemn>. Зважаючи на представлену інформацію ЕГ вважає, що практика збирання, аналізу та врахування щодо кар'єрного шляху випускників за даною ОП буде здійснюватися на належному рівні.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

За розпорядженням першого проректора ЗВО на початку навчального року комісія у складі фахівців ННЦ моніторингу якості освіти і методичної роботи і директора ННІ провела перевірку документації кафедр екології та охорони здоров'я та наповненості платформи дистанційного навчання Moodle (ЗАПИТ 1). Результати внутрішнього аудиту показали, що НМКД в цілому сформований відповідно до вимог. Виявлені недоліки були незначними, стосувались зберігання навчальних планів, заповнення індивідуальних планів викладачів, обліку відповідності кадрового складу вимогам Ліцензійних умов. Відмічені неповна інформація для проведення контрольних заходів з деяких дисциплін. Витяг зі звіту перевірки доволі неконкретизований, а виявлені під час акредитаційної експертизи численні помилки і неточності у силабусах і робочих навчальних програмах засвідчують поверховість і формальність перевірки.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітня програма "Екологічна безпека та охорона НС" заснована у 2019 р. Підготовка зі спеціальності 101 "Екологія" в ЗВО не проводилась. Акредитація проводиться вперше і зовнішньої оцінки якості освітньої діяльності щодо даної ОП не було. ЕГ зауважує, ЗВО в цілому реагує на результати акредитаційних експертних інших освітніх програм, що були проведені раніше. Даний факт підтверджує Витяг з протоколу №3 засідання Науково-методичної ради з питань якості вищої освіти від 08.02.2023 (ДОДАТОК 7). Аналіз експертних висновків акредитацій другого (магістерського) рівня проведених у вересні-грудні 2022 р., показав низьку залученість здобувачів до отримання компетентностей під час неформальної/інформальної освіти та практики перезарахування здобутих ними програмних результатів навчання. За результатами засідання було ухвалено рішення про систематичне інформування здобувачів усіх рівнів вищої освіти щодо можливості визнання та перезарахування результатів навчання, отриманих на різноманітних освітніх платформах, про наявні онлайн курси для самоосвіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ЕГ вважає, що культура якості вищої освіти ЗВО сформована на достатньому рівні і сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності. Усі учасники освітньої діяльності (керівний склад ЗВО, здобувачі, НПП та зовнішні стейкхолдери) активно долучаються до розвитку ОП. Періодично проводяться їх опитування для виявлення недоліків у системі діяльності освітньої діяльності як загалом по ЗВО <http://surl.li/gdxxl>, так і окремо за освітніми програмами <http://surl.li/djimi>. Серед здобувачів ОП "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" проводили анкетування на теми: "Освітній процес", "Дотримання етичних норм", "Рівень об'єктивності оцінювання", "Першокурсник", "Рівень задоволення якістю навчання і викладання", "Практика", проводились також опитування викладачів, задіяних у реалізації ОП та стейкхолдерів-роботодавців. Результати анкетування обговорювались на засіданнях кафедри екології та охорони здоров'я із залученням здобувачів (ЗАПИТ 5). Система якості вищої освіти ЗУНУ функціонує на трьох рівнях: 1. рівень тактичного управління якістю, що спрямованих на виконання вимог щодо забезпечення якості надання освітніх послуг і представлений процесами діяльності кафедр ЗУНУ; 2. рівень оперативного управління системою якості, спрямований на виконання функцій моніторингу та контролю якості ВО, представлений процесами діяльності науково-методичної ради з питань якості ВО, вчених рад факультетів та студентської ради; 3. рівень стратегічного управління, спрямований на виконання функцій організації та планування якості ВО, представлений процесами діяльності ректорату, вченої ради ЗУНУ, Навчально-наукового центру моніторингу якості освіти та методичної роботи.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Сильною стороною системи внутрішнього забезпечення якості освіти є залучення на постійній основі до обговорення результатів навчання та вдосконалення ОП всіх зацікавлених сторін (здобувачів, викладачів та роботодавців). 2. Позитивною практикою є системне використання для моніторингу якості як освітнього процесу в цілому, так і конкретно ОП "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" опитувань, які стосуються різних аспектів навчання та викладання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недоліками внутрішньої системи забезпечення якості освіти є : 1. Продемонстрована низька ефективність методичного супроводу реалізації в освітній програмі вимог Стандарту вищої освіти зі спеціальності 101 «Екологія» першого (бакалаврського) рівня; 2. Недостатній контроль за якістю процедур розробки, реалізації та вдосконалення ОП; 3. Формальний підхід до проведення внутрішнього аудиту навчально-методичних комплексів дисциплін та рецензування відомостей самооцінювання ОП. Керівництву навчально-наукового центру моніторингу якості освіти та методичної роботи до кінця поточного навчального року необхідно провести додаткові тренінги-семінари із гарантом та групою забезпечення ОП, сфокусувавши увагу на особливостях реалізації вимог Стандарту ВО. Комісії з перевірки документації деканатів і кафедр при проведенні чергової перевірки потрібно посилити вимоги до НМКД та конкретизувати звіти про результати внутрішнього аудиту. Директору навчально-наукового центру з організації освітнього процесу, гаранту ОП та голові групи забезпечення спеціальності необхідно забезпечити контроль за якістю силабусів та робочих програм дисциплін, які будуть сформовані на наступний навчальний рік.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Підкритерії 8.2, 8.3, 8.4, 8.6, 8.7 характеризуються відповідністю Критерію 8. У ЗВО сформована інституційна та регулярно оновлюється нормативна база, необхідна для функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти. Мають місце ефективні комунікації зі стейкхолдерами, розробка та моніторинг ОП проходить у тісній співпраці з роботодавцями, до її вдосконалення долучаються здобувачі та органи студентського самоврядування. В ЗВО налаштована система комунікацій з випускниками, а в рамках ОП проводиться робота щодо перспектив працевлаштування майбутніх фахівців. Аналізуються і усуваються недоліки, виявлені під час акредитацій інших ОП. Підкритерії 8.1 та 8.5 демонструють часткову відповідність, пов'язану з недостатнім методичним супроводом та формальним контролем над процедурами, пов'язаними з розробкою та описом ОП. Недоліки в системі внутрішнього забезпечення якості можуть бути усунені, а запропонована стратегія її покращення цілком реалістична. За висновком ЕГ Критерій 8 характеризується загальною відповідністю.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими та зрозумілими. Основна інформація міститься на офіційному сайті ЗВО у вкладці "Публічна інформація" (Університет-Минуле й сьогоднішня-Публічна інформація) <http://surl.li/euuoz>. Тут висвітлена уся необхідна документація, що регулює аспекти діяльності освітнього процесу, зокрема установчі документи (Статут ЗУНУ, Стратегія розвитку Західноукраїнського національного університету на 2021-2025 рр., Правила внутрішнього розпорядку ЗУНУ, положення про структурні підрозділи та ін.) <http://surl.li/fkddp>, документи, що стосуються організації освітнього процесу (Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ, Положення про дистанційне навчання у ЗУНУ, Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в ЗУНУ тощо) <http://surl.li/gdwcd>, Забезпечення якості освіти (Положення про гаранта, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУНУ, Положення про групу забезпечення спеціальності в ЗУНУ, Положення про комісію з моніторингу якості освіти, рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників, результати моніторингу якості освіти, ліцензії на провадження освітньої діяльності та ін.) <http://surl.li/bgbyi>, фінансово-господарську діяльність (кошториси, штатні розписи, публічні закупівлі тощо) <http://surl.li/tfqd>, публічні обговорення (проекти ОП) <http://surl.li/geeuu>. Офіційний веб-ресурс розроблений двома мовами: українською та англійською і є зручним та доступним користувачам. У ході відеозустрічей, всі учасники підтвердили доступність інформаційного забезпечення. Тому ЕГ вважає, що права й обов'язки послідовно дотримуються усіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" в ЗУНУ.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Текст проекту ОПП "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" доступний на офіційній веб-сторінці ЗВО у розділі сторінці "Проекти освітніх програм" <https://www.wunu.edu.ua/bachelor-po-op/> за посиланням <http://surl.li/gdmwe> та опублікований не пізніше, ніж за місяць до затвердження ОПП. Для отримання зауважень та пропозицій зазначена актуальне посилання на електронну адресу. ЕГ відзначає наявність позитивної практики публікування аналітичних звітів за результатами громадського обговорення ОПП <http://surl.li/gdmwj>. Для зручності усіх зацікавлених сторін, що бажають долучитися до покращення ОПП та вчасно надати свої пропозиції, експертна група рекомендує зазначати актуальні терміни проведення процесу обговорення ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗУНУ оприлюднена інформація щодо актуальної ОП "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" доступна за посиланням <https://www.wunu.edu.ua/bachelor-po-op/>. У вкладці опублікована актуальна ОП, каталог вибіркових дисциплін <http://surl.li/gcthh>, силабуси та робочі програми нормативних та вибіркових дисциплін. ЕГ звернула увагу на відсутність активного посилання на РП ОК32 "Стратегічна екологічна оцінка" <http://surl.li/gdmvq> та актуального навчального плану.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО демонструє політику відкритості та прозорості. Усі внутрішні документи, що регулюють діяльність освітнього процесу в ЗУНУ є зрозумілими та чіткими. Інформація про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) є достовірною та доступною для всіх зацікавлених сторін. Офіційний сайт ЗВО систематично поповнюється актуальною інформацією. Наявний активний зворотній зв'язок щодо обговорення проекту ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкими сторонами даного критерію є відсутність опублікованих термінів закінчення обговорення проекту ОПП й актуального навчального плану та часткова наповненість опублікованої інформації про окремі освітні компоненти на офіційному веб-сайті ЗВО. ЕГ рекомендує гаранту ОП забезпечити публікацію на сторінці, де розміщений проект ОПП на 2023-2024 рр., кінцевої дати його обговорення в термін не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення цієї процедури та доповнення інформацією про навчальний план і дисципліни на сайті ЗУНУ в термін до початку 2023-2024 н.р. Рекомендується гаранту і Навчально-науковому центру моніторингу якості освіти та методичної роботи провести перевірку інформації щодо освітніх компонентів, що розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО до початку 2023/24 н.р.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ відзначає загальну відповідність ОП “Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища” критерію доступності та публічності. Уся необхідна інформація міститься на офіційному сайті ЗУНУ. Інформація про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) є достовірною та доступною для всіх зацікавлених сторін. Такий чином, ЕГ встановлює повну відповідність підкритерію 9.1: всі учасники освітнього процесу демонструють обізнаність та дотримуватися правил та процедур, визначених та опублікованих ЗВО. Підкритерії 9.2 та 9.3 містять несуттєві недоліки (відсутність опублікованих термінів обговорення ОП і навчального плану та неповна інформація про окремі освітні компоненти). Таким чином, зважаючи на сильні і слабкі сторони, загальна відповідність за Критерієм 9 є достатньою.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Відомості самооцінювання не містять достатньої інформації щодо конкретних особливостей ОП, не надають необхідної кількості прикладів і описів практик її реалізації. Наводиться переказ опису предметної області зі СВО, але характеристика того, як зміст освітньої програми відповідає предметній області відсутня. Неякісно організована гарантом запланована демонстрація матеріально-технічної бази потребувала надання додаткової інформації у вигляді фото.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ДОДАТОК_1.pdf</i>	6TFAx6MpkgCExEzmPIBs2KyMI/Obo5i9dd9paG+EsWk=
Додаток	<i>ДОДАТОК_2.pdf</i>	UdUFoRzXWqpxtuKmsKBkCPnAcUYKsUtWmFGgyqg3LuQ=
Додаток	<i>ДОДАТОК_3.pdf</i>	KQJFbqzC5Xcf4r8JgfXTc94fQ1k5iIppfQZiOgvK4ko=
Додаток	<i>ДОДАТОК_4_1.pdf</i>	8rB9s4ZSEUDq+pCxl2rgGbTGF2oxfICKhVeP9QuJuM=
Додаток	<i>ДОДАТОК_4_2.pdf</i>	hBE2b9tI78y44dIOKjIDGjxryV/BcV/rUDHrxuoDsc=
Додаток	<i>ДОДАТОК_5.pdf</i>	1eb8q8XmJRxeZwqG9tEEZ9TQgF+KGYofYIB9RgLIJeo=
Додаток	<i>ДОДАТОК_6.pdf</i>	oRYdetEJSKAQpjdgvY6Tz9UBkzgnptF78Xc10/AsazI=
Додаток	<i>ДОДАТОК_7.pdf</i>	9WkywyUtn1Sn3i1LUBQGekj3N63S4Tt8w5qfXbBKwWU=
Додаток	<i>ДОДАТОК_8.pdf</i>	i8u7G73UGpvoPVTwxfdhP74R3Rx9P3SNyV3NvoN5sbc=
Додаток	<i>ДОДАТОК_9.pdf</i>	Z3J15i13gYJqRxEUL2SS7vShEXK5wxTDmpf9wgi/Ecy=
Додаток	<i>ДОДАТОК_10.pdf</i>	heNyvtML6Yo36F6vqULxdlTuuuk8NLWmu+tS2g8LUIM=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шелест Зоя Михайлівна

Члени експертної групи

Портухай Оксана Іванівна

Тесьолкіна Тетяна Сергіївна